

ŠALEŠKI IRUDAR

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VELENJE

22. februar 1968 — LETO IV. Št. 3 (65) — Cena 30 par — Poština plačana v gotovini.

PRED NAMI JE REELEKCIJA DIREKTORJEV

Letos bo druga reelekcija (ponovno imenovanje) vseh tistih direktorjev, ki so bili 16. 4. 1964, ko je začel veljati Temeljni zakon o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja delovnih organizacij, na tem položaju manj kot 4 leta. Ponožno imenovanje direktorjev, ki so bili na ta dan na svojem položaju že več kot 4 leta pa je bilo opravljeno v prvi polovici leta 1966. Ponožno imenovanje direktorjev, ki so bili imenovani v svojo funkcijo pred več kot štirimi leti v času od 1. januarja do konca aprila, se mora opraviti najkasneje do 30. 6. 1968, ponovno imenovanje direktorjev, ki so bili v svojo funkcijo imenovani v času od 1. maja do 31. decembra pred več kot štirimi leti, pa najpozneje do konca tistega meseca, v katerem so bili imenovani v sedanjo funkcijo. Pri zavodih, ki opravljajo dejavnosti s področja izobraževanja in vzgoje pa mora reelekcija biti opravljena najpozneje do konca junija.

Prosta delovna mesta direktorjev morajo biti razpisana najpozneje tri mesece pred potekom časa za ponovno imenovanje. Razpise prostih delovnih mest opravi šestčlanska razpisna komisija v delovnih organizacijah, v katere imenuje delavski svet tri člane, ostalo polovico članov razpisne komisije pa imenuje razpisna komisija. Reelekcija mora biti letos opravljena v 18 delovnih organizacijah, in sicer: v komunalno obrtnem centru, lesno industrijskem kombinatu in gostinskem podjetju Paka Velenje do 31. maja, v Chrom-metalu Velenje, Velmi, II. osnovni šoli Šoštanj, osnovni šoli Gustava Šiliha Velenje, osnovni šoli Mihe Pintarja Toleda Velenje, posebni šoli Velenje, vzgojno varstveni ustanovi Šoštanj ter Velenje in delavski univerzi Velenje do 30. junija; v podjetju Oljka Smartno ob Paki do 31. julija; v gostinskem podjetju Kajuhov dom Šoštanj in v trgovskem podjetju Merkur Šoštanj do 31. avgusta; v TE Šoštanj do 31. oktobra; v kmetijski zadrugi Šoštanj do 30. novembra in v veterinarski postaji Šoštanj do 31. decembra letos.

Letošnja reelekcija direktorjev mora dati boljše rezultate kot pa tista, ki je bila izvedena pred dvema letoma. Takrat so bili razpisni pogoji pogosto prilagojeni tistim direktorjem, ki so že bili na tistem položaju, tako da je zaradi prav takih pogojev kandidiralo zelo malo drugih oseb na to strokovno in družbeno-politično zelo odgovorno delovno mesto. Letos je potrebno zagotoviti, da se bo na raz-

pise za prosta delovna mesta direktorjev javilo čimveč sposobnih in delavoljnih kandidatov, tako da bodo lahko razpisne komisije in delavski svet izmed več kandidatov izbrali res najboljšega. Prav zaradi tega bodo morali delavski sveti v prihodnjih dneh pregledati določbe svojih statuten o pogojih, ki jih morajo imeti kandidati za mesta direktorjev.

Razpisni pogoji so doslej čestokrat preozki, saj je v mnogih statutih predpisano, da se zahteva točno določena kvalifikacija, npr. šola za strojne tehnike in podobno, tako da se na takšen razpis ne more javiti noben drug kandidat s srednjo, višjo ali visoko izobrazbo. S spremembami in dopolnitvami statuten bo potrebno take pomanjkljivosti odpraviti, v nekaterih delovnih organizacijah pa bo potrebno razpisne pogoje vskladiti z zakonskimi predpisi, ker se ugotavlja, da so ti pogoji z njimi v nasprotju. Z dopolnjevanjem pogojev za imenovanje direktorjev bo potrebno čimprej pričeti, ker je postopek za spremembo statuten dokaj dolgotrajen, saj se mora predlog za te spremembe predložiti v predhodno obravnavo tudi občinski skupščini.

Menimo, da bi morale delovne skupnosti delovnih organizacij, ki bodo razpisovale prosto delovno mesto direktorja, obširno in objektivno oceniti delo dosedanjega direktorja. Analizirati je potrebno, kakšne poslovne uspehe ali neuspehe je dosegla organizacija v obdobju, ko je vodil dosednji direktor, zlasti pa še, kako se je organizacija prilagodila novim pogojem gospodarjenja v pogojih gospodarske in družbene reforme.

Prav tako bi bilo potrebno, da se od vseh kandidatov za imenovanje na položaj direktorja zahteva, da organom upravljanja predložijo svoje okvirne zamisli, kako bi vodili organizacijo, če bodo imenovani na ta položaj, kako si predstavljajo njen nadaljnji razvoj in kaj nameravajo storiti, da se bodo dosegli boljši pogoji gospodarjenja, izboljšala kadrovska struktura, zaposlila nova delovna sila, povečala produktivnost dela, zmanjšali stroški in podobno.

Prepričani smo, da bodo organi upravljanja in politične organizacije v delovnih organizacijah letošnji reelekciji direktorjev posvetili vso potrebno pozornost in storili vse, da bodo prišli na mesta direktorjev taki kandidati, ki so sposobni in voljni storiti kar največ za njihov nadaljnji razvoj in za napredek velenjske občine.

DANES OTVORITEV KAJUHOVE SPOMINSKE SOBE V ŠOŠTANJU

Svet za prosveto in kulturo pri občinski skupščini je sklenil, da uredi v Šoštanjski prvi osnovni šoli Kajuhovo spominsko sobo. V sobi so razstavili Kajuhovo kulturno zapuščino, ki so jo odstopili njegovi sorodniki.

Danes, ob 24. obletnici smrti partizanskega pesnika Karla Destovnika-Kajuha, pa bodo ob 16. uri to sobo tudi odprli. Ob tej priliki so izdali brošuro o pesnikovem življenju in delu, ki jo je napisal urednik njegove pesniške zbirke, prof. Emil Cesar. Tako bodo v pesnikovem domačem kraju letos dostojno počastili njegov spomin.

Odbor, ki je urejal Kajuhovo sobo, se vsem delovnim organizacijam in ostalim lepo zahvaljuje za denarne prispevke. Hkrati pa prosijo še ostale, na katere so naslovili prošnje, da tudi oni podprejo to kulturno akcijo.

OB 24. OBLETNICI PESNIKOVE SMRTI

Karel Destovnik Kajuh

22. februarja 1944. leta se je prebila XIV. divizija čez Plešivec na Kraider. Nemci so jo obkolili s tremi obroči. Partizani pa so obroč presekali ter čez Bele vode, Zlebnik, Zaloke, Pohorje in Savinjsko dolino prodrli proti Koroški.

V teh borbah, 22. februarja, je padel tudi partizanski pesnik in naš rojak
KARL DESTOVNIK-KAJUH.

Ko bomo na današnji dan, po štirindvajsetih letih, s spoštovanjem počastili njegovo smrt, se bomo hkrati spomnili tudi na čas v katerem je Kajuh snoval svoje verze. Kajuhova pesem je del našega partizanstva, je pa tudi kos naše vsakdanjosti, čeprav je prej onemela.

Karneval v Velenju 1963. letu.

Turistično društvo in odbor za izvedbo pustnega karnevala vabita na tradicionalni

PUSTNI KARNEVAL PO VELENJSKIH ULICAH

Karneval bo na PUSTNI TOREK, 27. februarja ob 14. uri.

Zbirališče pustnih šem bo na dvorišču kmetijske zadruge, pri križišču Celjske in Šaleške ceste.

Karnevalski spreved se bo najprej ustavil ob 15. uri v starem Velenju, zatem pa ob 16. uri pred Tržnico v novem Velenju. Pustni spreved bo krenil po ulicah do hotela PAKA.

OBČANE IN TURISTE VABIMO NA PUSTNI TOREK V VELENJE!

Vzgojno varstvena ustanova Šoštanj je že pripravljena na nov delovni čas

Ob sprejemanju letnega plana v vzgojno varstveni ustanovi Šoštanj, je kolektiv razpravljal tudi o urejanju varstva otrok ob prehodu staršev na nov delovni čas. Ker je ustanova že tako odprta ves dan, bodo nastale le nekatere organizacijske spremembe, tako da bomo lahko zagotovili varstvo vsem predšolskim otrokom tudi popoldne.

S tem, da bodo otroci ostajali ves dan v ustanovi, se zavedamo, da jim bomo morali nuditi vse tisto, kar jim starši, ki bodo ves dan tudi odsotni, ne bodo mogli. To je predvsem urejena prehrana, razvedrilo, in pa dovolj bivanja na svežem zraku. Otroci se bodo le na ta način dobro počutili v ustanovi, starši pa bodo le tako brez skrbi na svojih delovnih mestih.

Vse to smo upoštevali in se že pripravili na celodnevno varstvo. Zal nimamo pristoje, da bi lahko nudili varstvo tudi dojenčkom.

Prehrana bo urejena s tremi toplimi obroki. To bo vsekakor podražilo varstvo otrok, posebno pa bodo prizadeti starši, ki imajo več otrok v ustanovi. Kljub temu menimo, da bo to varstvo vseeno cenejše, kot individualno, ki pa vsekakor ni učinkovito, posebno iz vzgojnih stališč.

Kar zadeva varstvo in vzgojo otrok bomo organizacijo izvedli tako, da bodo vzgojiteljice in otroške negovalke nadzorovale otroke in jim nudile vzgojo ves dan. Otroci bodo torej ves dan pod strokovnim vodstvom.

Ob sprejemu plana je kolektiv sprejel tudi začasne cene, ki veljajo že od 1. januarja 1968 dalje:

● cena varstva, vzgoje do 12. ure (mesečno 35,00 N-din;

● cena varstva, vzgoje do 14. ure (s spanjem) mesečno; 45,00 N-din;

● cena za 1 obrok kosila 1,50 N-din dnevno;

● celodnevno varstvo s pre-

hrano 119,00 N-din mesečno.

Moram omeniti, da so te cene nastale na podlagi dosedanjih izračunov. V teh cenah so zajeti le materialni in režijski stroški ustanove. Vse osebne dohodke osebja pa prispeva skupščina občine Velenje, kar znaša v primerjavi s prispevki staršev okoli 70 odstotkov. Iz tega je razvidno, da še vedno velik delež k varstvu otrok nosi skupnost. Kako bo nadalje, kakšne bodo možnosti skupnosti ob razširitvi varstva, pa je še odprto vprašanje.

Vsekakor pa so sedanje cene dosegljive in realne, v primerjavi z individualnim varstvom, celo nizke.

V Šoštanju smo se torej pripravili na spremembe ob novem delovnem času, občinska zveza prijateljev mladine pa bo odkrila s svojo anketo še potrebe, želje in probleme zaposlenih mater.

Ivanka Rabič

DANES PRILOGA! PREDLOG OBČINSKEGA PRO-RACUNA ZA LETOS.

Spremembe predpisov prispevkov in davkov občanov

Vsa zakonska ureditev obdavčenja občanov, kot je bila vpeljana z začetkom leta 1965, s Temeljnimi zakonom in posebno še republiškim zakonom o prispevkih in davkih občanov, je težila za tem, da občinske skupščine čim bolj samostojno vodijo davčno politiko v kmetijstvu, do obrti in sploh do vseh zasebnih dejavnosti s tem, da samostojno določajo višino davčnih stopenj in samostojno predpisujejo davčne olajšave. Z zveznim zakonom so bile le maksimirane stopnje prispevka iz delovnega razmerja, stopnje prispevka od storitvene obrti, stopnje prispevka od intelektualnih storitev in prispevka od avtorskih pravic. Stopnje za vse te prispevke so občinske skupščine lahko predpisovale največ do višine stopnje prispevka iz delovnega razmerja. Ker je bila pri tem še osnova za prispevek od storitvenih obrtnih dejavnosti maksimirana do višine povprečnega oziroma v letu 1967 do najvišjega zaslužka delavca podobne stroke v gospodarskih organizacijah, sploh ni bilo mogoče s prispevki zajemati visokih dohodkov nekatere zlasti storitvenih obrtnikov, ki poslujejo v večjem obsegu.

V navedenih okoliščinah je prišlo do velikih in večkrat po vsem neutemeljenih razlik v višini obdavčenja enakih dohodkov v različnih občinah. Zakon o financiranju družbeno političnih skupnosti v SR Sloveniji v 3. členu določa, da morajo občine in republika med seboj sodelovati pri izdajanju predpisov, s katerimi se nalagajo obveznosti občanom, vendar se to dosedaj v praksi ni v celoti upoštevalo in so se tako določale različne stopnje zlasti v kmetijstvu, prav tako pa so bila tudi različna gledanja ob razporejanju svojih teritorijev v okolišju oz. skupine katastrskih občin. Prav tako pa so povsem samostojno in neoziraje se na sosedne občine občinske skupščine predpisovale različne oprostitve in olajšave. Po temeljnem zakonu o prispevkih in davkih občanov ima republika pravico, da z zakonom določi meje, v katerih smejo občine določati višino prispevkov in davkov, če je to potrebno, da se zagotovi občanom enakopraven položaj, vendar republika tega sredstva dosedaj ni uporabila. Tudi pri zadnji spremembi in dopolnitvi republiškega zakona o prispevkih in davkih ni postavila republika nekih z zakonom določenih limitov. Izdala pa je priporočilo, da bi se večja enakost obremenitev občanov v merilu Slovenije, morala doseči s potrebnim sodelovanjem v smislu že omenjenega 3. člena zakona o financiranju družbeno-političnih skupnosti v SR Sloveniji. V tej zvezi je bilo izdano posebno priporočilo občinam s konkretnimi navodili za vodenje davčne politike (priporočilo za višino stopenj v kmetijstvu po posameznih skupinah, merila za uvrščanje katastrskih občin v te skupine, priporočilo za višino stopenj v obrti in drugo).

Z republiškim zakonom so predlagane in sprejete spremembe glede enotne ureditve nekaterih oprostitvev in olajšav, ker je sedanja različnost med občinami, predvsem glede socialno političnih olajšav, bila zelo različna.

Stopnje prispevkov iz osebnega dohodka od kmetijstva in iz osebnega dohodka od gozdov, kakor tudi skupine katastrskih občin so v okvirih priporočila republiške skupščine.

Iz področja obdavčitve prispevkov iz osebnega dohodka od kmetijske dejavnosti in od dohodkov od gozdov, se s spremembami republiškim zakonom in spremenjenim in dopolnjenim odlokom občinske skupščine ne obstojajo kakšne bistvene spremembe pri obdavčitvi od kmetijstva, razen, da so občinskega prispevka od kmetijstva oproščena kmetijska gospodarstva v višinskih predelih tj. v IV. skupini tudi tisti zavezanci, ki ne presegajo 3.000 din katastrskega dohodka

od negozdnih površin in da se njihovo posestvo nahaja v višini nad 800 m nadm. višine. Druga nadaljnja sprememba pa je le v tem, da so predpisi glede davčnih olajšav določeni z rep. zakonom, in da so te olajšave enotno določene za celo področje socialistične republike Slovenije. Te olajšave pa se bistveno ne razlikujejo od olajšav, ki so bile določene z našim odlokom.

Razdelitev katastrskih občin v skupine ostane ista, prav tako pa ostanejo tudi stopnje prispevka na sedanji višini v vseh skupinah, razen v II. skupini, kjer se malenkostno znižajo stopnje.

S spremenjenim republiškim zakonom o prispevkih in davkih nastopajo večje spremembe pri vodenju davčne politike do obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti.

Dosedaj je bil cenzus poslovnih knjig za zavezance prispevka od obrtnih dejavnosti celoten dohodek 200.000 din (bruto promet). Ker pa je v posameznih strokah zelo različno razmerje med bruto prometom in čistim dohodkom, kar je predvsem odvisno od rabe materiala, je določen z noveliranim zakonom določen cenzus kot čisti dohodek v višini 15.000 din. Znesek 15.000 din je bil predlagan zato, ker se ta znesek šteje nekako za mejo med povprečnimi in višjimi dohodki.

V dosednji praksi se je izkazalo, da je brez evidence skoraj nemogoče pravilno odmerjati realno in pravično odmero prispevkov in davkov, zato je tudi eden izmed glavnih pogojev za vodenje poslovnih knjig za obrtne dejavnosti. Zakon pa določa, da bodo morali voditi poslovne knjige tudi tisti gostinci, ki sicer ne dosežejo čistega dohodka 15.000 din letno. Isto določilo velja tudi za prevoznike s tovornimi avtomobili, katerih število v zadnjem času zelo narašča, nekje celo preko potreb in je tudi pri njih skoraj nemogoča kontrola nad plačevanjem prometnega davka in to še posebej, ker poslujejo takorekoč na širšem območju.

Knjige, ki se uvajajo so enostavne in predpisani postopek knjiženja ni kompliciran, zato tudi ni potrebna posebna strokovna usposobljenost za vodenje teh knjig.

Vsi zavezanci obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti, gostinci in avtoprevozniki bodo od 1. marca dalje obvezno morali voditi predpisane knjige, razen tistih storitvenih dejavnosti, ki ne dosega 15.000 din letnega čistega dohodka. Slednji pa bodo lahko še nadalje obdavčeni po pavšalnem osnovi oziroma pavšalnem znesku v kolikor gre za dopolnilno storitveno obrt.

Stopnje prispevkov za prispevek iz osebnega dohodka od obrti in drugih gospodarskih dejavnosti ostanejo za pavšaliste na istem nivoju kot so veljale za preteklo leto. Stopnje za prispevek iz osebnega dohodka od obrti in drugih gospodarskih dejavnosti po dejanskem obračunu oz. dejanskem dohodku so progresivne in stimulativne za doseganje višjega čistega dohodka.

Stopnje za zavezance po dejanskem dohodku so predvidene za osnove do 15.000 čistega dohodka 12 % in se progresivno dvigajo do dohodka 50.000 na 35 %.

Take stopnje pogojujejo realno ugotavljanje dohodkov, kjer so za nižje osnove razmeroma blage. Te stopnje so tako sinhronizirane, da bodo v vseh občinah v SR Sloveniji skoraj enake.

Posebna novela v republiškem zakonu o prispevkih in davkih je tudi ta, da so olajšave za vavence predpisane k republiškim zakonom enotno za celo Slovenijo in se poleg drugih socialnih olajšav pri odmeri prispevkov od obrtnih dejavnosti, priznajo še olajšave za vavence. Za vsakega vavence se zavezanec odmerjen prispevek zniža za 10 %.

Stopnje amortizacije so prav tako vključene med občinami in se ne določajo;

— na orodje 20 %, na stroje 15 %, na zgradbe 3 % in na motorna prevozna sredstva 15 %.

Z novimi predpisi je tako dosežena večja enotnost v prispevnih stopnjah. Enotnejše prispevne stopnje pa bodo preprečevale preseljevanje obrtnikov iz ene občine v drugo.

Zavezanci, ki opravljajo obrt kot postranski poklic bodo v pogledu obdavčenja izenačeni z rednimi obrtnimi dejavnostmi. V pavšalnem znesku se bodo obdavčevali le tisti, ki opravljajo storitve posameznikom. Zavezanci, ki opravljajo storitve družbenemu sektorju, ali se celo pečajo z obrtno proizvodnjo kot s postranskim poklicem, pa bodo obdavčeni po dejanskem dohodku.

Z navedenimi spremembami so odpravljene nekatere ugotovljene pomanjkljivosti v davčnem sistemu. Nekoliko spremenjeni davčni sistem pa bo še nadalje podpiral razvoj in modernizacijo ter vzpodbujal zavezance k večji produktivnosti dela, ob tem pa skrbel za vzpostavitev čimpravičnejših sorazmerij v obremenitvi.

Obvestilo zasebnim obrtnikom o nagradah vajencev

V uradnem listu SRS št. 29 z dne 23. 9. 1965 je izšel zakon o nagradah vajencev. Ta zakon v 2. členu določa, da občinska skupščina lahko določi najnižji znesek nagrade, ki pripada vajencu. Skupščina občine Velenje je na podlagi tega člena dne 4. 3. 1966 sprejela odlok o najnižjih nagradah vajencev, objavljen v Uradnem vestniku občine Velenje št. 2 z dne 28. 3. 1966. S tem odlokom je določen najnižji znesek mesečne nagrade, ki jo morajo vajenci prejemati med učenjem poklica na območju občine Velenje in znaša:

1. v prvem letu učenja najmanj 12.000 din;
2. v drugem letu učenja najmanj 16.000 din;
3. v tretjem letu učenja najmanj 20.000 din.

Tretji člen zakona o nagradovanju vajencev pa določa: »Samostojni obrtniki morajo vajencem plačevati nagrade najmanj v višini povprečnega zneska nagrad, ki jih plačujejo družbene obrtne organizacije na območju občine svojim vajencem. Ta znesek ugotovi pristojni občinski organ.

Oddelek za gospodarstvo Skupščine občine Velenje na podlagi prej navedenega odstavka vsako leto posebej ugotavlja in izračunava povprečje mesečnih nagrad vajencev na območju občine Velenje.

Izračunano je, da povprečje mesečnih nagrad vajencev za leto 1968 znaša:

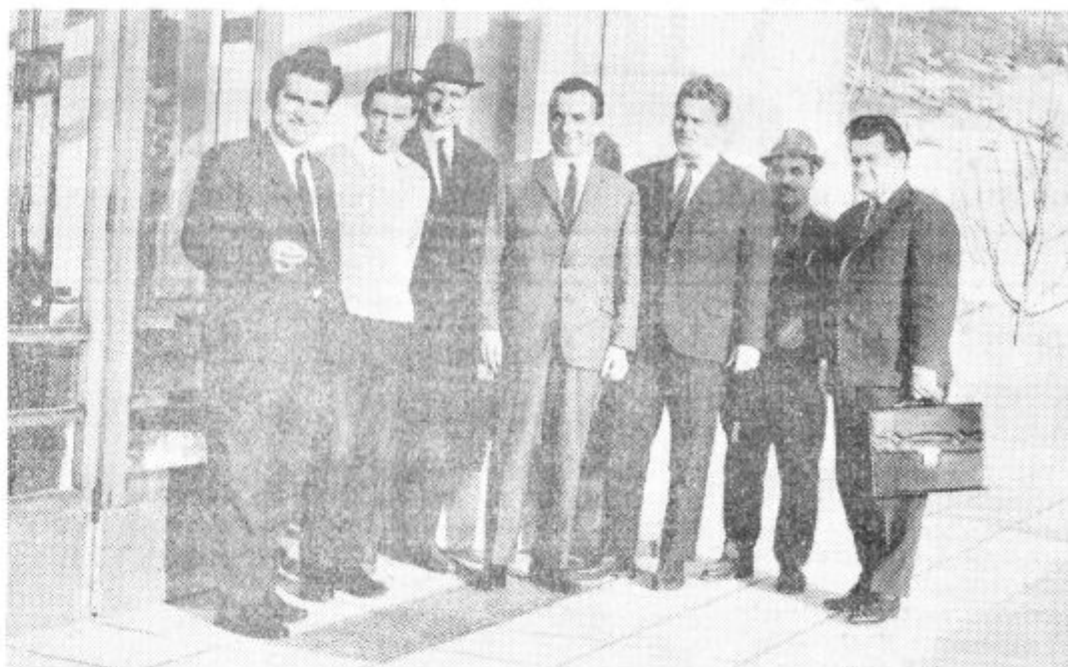
1. v prvem letu učenja 140 N-din;
2. v drugem letu učenja 180 N-din;
3. v tretjem letu učenja 230 N-din.

Ker je povprečje vajeniških nagrad višje od najnižjih nagrad, določenih z odlokom, morajo obrtniki kot najnižji znesek vajeniških nagrad upoštevati povprečje vajeniških nagrad, ugotovljenih za leto 1968, ne pa minimalne nagrade, določene z odlokom.

Pripominjamo, da se zasebni obrtnik, ki vajencu ne izplačuje mesečne denarne nagrade ali pa jo izplačuje neredno, kaznuje za prekršek v smislu 12. in 30/8 čl. odredbe o vajencih.

**ODDELEK
ZA GOSPODARSTVO**
Skupščine občine
Velenje

OBISK IZ BORA

Prejšnji teden so prišli v našo občino predstavniki občinske skupščine in organizacije SZDL iz Bora v Srbiji. Zanimali so se predvsem za delo občinske skupščine in krajevne samouprave. Najprej so se pogovarjali v Velenju na sedežu občine. Zatem pa sta jih predsednik občine Peter Krapež in sekretar občinske konference SZDL Jože Veber odpeljala v Bele vode. Tu so se zanimali za način dela krajevne skupnosti. Jože Melanšek jim je razložil, kako njihovi vaščani, preko krajevne skupnosti, uveljavljajo svoje samoupravne pravice.

Na sliki: sekretar občinske skupščine Bor Dragomir Ducić, podpredsednik občinske konference SZDL Milivoj Poledica in predsednik krajevne skupnosti Bor Slavoljub Zecević v družbi s predsednikom naše občinske skupščine P. Krapežem, sekretarjem občinske konference SZDL J. Vebrom, predsednikom SZDL Bele vode M. Slemenškom in tajnikom krajevne skupnosti J. Melanškom.

JE PREMEŠČANJE DELAVCEV DOPUSTNO?

Ob koncu lanskega leta je centralni delavski svet rudnika Velenje na svojem 4. rednem zasedanju sprejel prečiščeno besedilo pravilnika o delovnih razmerjih. Že od sprejetja prvega besedila Temeljne zakona o delovnih razmerjih in njegovih dodatnih novel, se je na področju delovnih razmerij marsikaj temeljito spremenilo tako, da si povprečen bralec — delavec, marsikdaj ni na jasnem glede vprašanj, ki ga zanimajo ali pa se z njimi v lastni življenjski praksi srečuje.

Temeljna zakonodaja vedno bolj prepušča delovnim organizacijam, da s svojimi splošnimi akti urejajo delovno pravna razmerja, vendar pa kljub določenim ustaljenosti, življenje in dinamika zahtevata določene občasne spremembe in dopolnitve splošnih aktov. Prečiščeno besedilo pravilnika o delovnih razmerjih delavcev rudnika obravnava marsikatero zanimivo inštitute, katere si je vredno večkrat od časa do časa osvežiti. Marsikateri člani kolektiva zanimajo vprašanja, ki se nanašajo na premeščenje delavca v okviru delovne organizacije. Kdaj je taka premešitev upravičena, dopustna in možna? Pravilnik o delovnih razmerjih pravi v svojem 31. členu, da je delavca mogoče premestiti na vsako delovno mesto v delovni organizaciji le pod dvema pogoje: to pa sta: če tako premešitev narekuje potreba delovnega procesa, in če to ustreza delovnim sposobnostim delavca.

Ni pa mogoče premestiti delavca brez njegove privolitve na drugo manj zahtevno delovno mesto, če na svojem prvotnem delovnem mestu uspešno izvršuje redne delovne naloge. Izjema od tega pravila pa je, da je delavca možno razporediti na drugo delovno mesto le takrat, kadar je njegovo prejšnje delovno mesto ukinjeno zaradi skrajnega obsega dela ali pa zaradi reorganizacije oziroma spremembe strukture poslovanja.

Kot že povedano, je mogoče premestiti delavca, ki ne izvršuje delovnih nalog kot to zahteva delovni proces, brez njegove privolitve na tisto delovno mesto, za katerega se

ČLANI RLV - PREBERITE

smatra, da bi ga lahko opravljali. To dejstvo pa mora ugotoviti posebna tričlanska strokovna komisija. Za vodilne delavce imenuje tako komisijo upravni odbor rudnika, za ostale delavce pa samoupravni organ ekonomske enote ali obračunske enote oziroma delavski svet ekonomske enote ter odbor obračunske enote, ki izdaja o tem odgovarjajoči sklep, ki ga pa izvršita vodja ekonomske enote oziroma vodja obračunske enote. Zoper tak sklep pa se lahko delavec v roku 15 dni pritoži na delavski svet ekonomske enote v kateri dela.

Poleg navedenih primerov premeščitve, obstoja po pravilniku o delovnih razmerjih še tako imenovano **operativno razporejanje** delavcev. Tako operativno razporejanje delavcev pa je mogoče le, če je namen takega razporejanja smotrna, uspešna in pravilna

izvedba delovnih nalog v okviru iste vrste del ali v okviru delovnega mesta. Tako razporejanje pa lahko izvršuje neposredno nadrejeni starešina. Delavec, ki se s tako premeščitvijo oziroma razporeditvijo ne strinja, lahko takoj v roku 8 dni ugovarja pri svojem vodji ekonomske enote, ki o tem dokončno odloča.

Poseben primer razporeditve oziroma premeščitve delavca pa je podan ob **višji sili**. V takih primerih, kadar je primer višje sile že nastopil, ali pa neposredno pričakuje, lahko direktor, vodja ekonomske enote ali sektorja začasno razporedijo delavca na vsako delovno mesto v podjetju, vendar pa samo za toliko časa, kolikor je nujno, da se višja sila odpravi, da se delovna organizacija zavaruje pred večjo škodo, ali pa da se rešijo človeška življenja.

-ČAN

Kakšne komunalne takse bomo plačevali na cestna motorna vozila v zasebni lastnini?

Proračunski dohodki občin se v letu 1968 zaradi nižje stopnje udeležbe na prispevkih iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja bistveno znižajo. Tak izpad naj bi občine vsaj delno nadomestile z uvedbo nove oblike davščine na določeno potrošnjo. Republiška skupščina je prav na zadnjem zasedanju sprejela zakon, po katerem je dana možnost, da občinske skupščine predpišejo kot posebno obliko davščin — komunalne takse na cestna motorna vozila v zasebni lastnini in s tem dohodkom zagotovijo oz. porazdelijo določena sredstva za potrebe cestnega sklada.

V vseh sosednjih državah so lastniki motornih vozil znatno višje obremenjeni in se te obremenitve v veliko večji meri prelivajo v sklade, potrebne za vzdrževanje rekonstrukcijo in gradnjo novih cest.

Sredstva, ki bi se v letošnjem letu iz občinskega proračuna izločila v cestni sklad, bi bila znatno manjša kot pa so potrebne in bo občinski skupščini predložen predlog odloka za uvedbo komunalnih taks na cestna motorna vozila v zasebni lastnini.

Po predloženem predlogu odloka so predlagane naslednje takse:

1. za tovrstne avtomobile (po nosilnosti od 400,00 do 10.000,— ND);
2. za traktorje (po moči KM) od 120 do 270,— ND);
3. za osebnih avtomobile (na delovno prostornino) od 80 do 1.500,— ND);
4. za motorna kolesa od 30 do 60,— ND.

Taksa se bo plačevala v času in na način kot se plačujejo cestne pristojbine za cestna motorna vozila tj. ob registraciji.

Taksa za leto 1968 za lastnike motornih vozil, ki imajo že registrirana vozila, se bo predpisala s posebno odločbo, za čas do naslednje registracije v letu 1968, za posamezno vozilo.

Kdo je kriv?

Kdo je kriv, da pride za zimo pomlad? Precej nenavadno vprašanje, kajne? Vsekakor bi bilo bolj primerno vprašati, po čigavi zaslugi po mrzlih zimskih dneh zasije zopet toplo pomladansko sonce, kajti večina izmed nas že težko pričakuje pomladi. Razen nekaterih...

Da, le občani velenjske občine, v skrajnem severovzhodnem delu naše Saleške doline, se toplega pomladanskega sonca ne veselijo, ampak boje.

Da pa ne bi prišlo do nesporazuma, kdo so pač ti čudni ljudje, povejmo kar naravnost: to so prebivalci zgornjega Družmirja, Gaberke in Velunja. To so torej tisti čudni ljudje, ki zaskrbljeno opazujejo vedno toplejše sončne žarke, ki pridno talijo sneg na doslej ravni in gladki (včasih še pregladki) njihovi cesti ter neusmiljeno razgaljajo in odkrivajo zoprne luknje, jame, razpoke in vgreznine.

Ze dolga tisočletja se dogaja, da za zimo pride pomlad, ker so pač takšni naravni zakoni in temu ni kriv nihče, niti nima kdo za to kakšnih posebnih zaslug. Nekdo pa je kriv, da nam pomlad vrne zopet tisto staro, neoskrbovano in razdrapano cesto — le še slabšo, kot je bila pred zimo.

Dejstvo je, da cesta Družmirje-Gaberke-Velunja v vsej zgodovini Saleške doline še ni bila v tako slabem stanju, kot je sedaj, niti ne pred letom 1941!

Ne bi naštevati koliko preglavic, sitnosti, jeze in hude krvi povzročila ta cesta šolarjem, ostalim pešcem, kolesarjem, mopedistom in voznikom osebnih avtomobilov. Ugotovimo lahko le, da je hoja in vožnja po njej večkrat življenjsko nevarna, da škoda, ki nastaja na vozilih, ne omenimo.

Da se domačini razburjajo in negodujejo, potrjujejo razne hudomušne in pikre opazke raznih »tujcev«, ki so včasih le primorani svoj avto prisiliti na take vrste ceste.

Pravijo: »Te koristne rumeno-rdeče palice, ki so se jeseni pred snegom pojavile ob obeh robovih ceste, naj bi tudi še spomladi kar ostale. Saj bodo še vnaprej koristno služile svojemu namenu, kajti tako bomo vsaj približno vedeli, kod vodi cesta...«

Komentar menda ni potreben!

Kdo je torej kriv za takšno stanje?

Komunalno obrtni center, ki je odgovoren za redno vzdrževanje občinske ceste Družmirje-Gaberke-Velunja vedno znova zatrjuje, da za uspešno popravilo in vzdrževanje ceste dobi od občinske skupščine malo finančnih sredstev, da bi s tem denarjem napravil kaj učinkovitega in da še lanskoletne situacije niso poravnane. Občinska skupščina priznava, da je sredstev, ki so predvidena za občinske ceste premalo, vendar občinski proračun ne dopušča nikakršnih drugih možnosti.

Kje naj torej iščemo krivca?

Kljub vsemu nam ostane le golo dejstvo, da je cesta v takem stanju nevarna za promet, saj niti ni primerna za pešhojo.

Pa so prizadeti občani sklicali sestanek z eno samo točko dnevnega reda: CESTA. Povabili so predstavnike občinske skupščine in komunale. Na sestanku so ugotovili dejansko stanje, skušali so ugotoviti krivice, ki so cesti spravili v tako stanje, se dogovorili za zasilno popravilo, obljubili prostovoljno delo itd., kot se to na sestankih pač običajno dogaja. Zatem so se dogovorili še za drugi sestanek, za tretji... Ostalo pa je pri starem! Sneg je učinkovito, žal, le začasno rešil problem. Toda kaj bo sedaj, ko bo prišla nova pomlad, cesta pa bo ostala stara — le slabša?

Skušajmo le nekako najti krivca. Mogoče jih je celo več...

Kot je znano, je bila cesta Družmirje-Gaberke-Velunja pred desetletji le skromna krajevna pot, vendar za takratno

tribuna vaših mnenj

obremenitev in takratni promet več kot zadovoljiva. Cesta potemtakem nima prave osnove in je le z občasnim posipanjem bila usposobljena za promet z lažjimi vozili, nikakor pa ne za promet s težkimi tovornjaki, ki nenehno prevajajo kamenje, gramoz, les in drugo. Ker so to predvsem tovornjaki vodne skupnosti in gozdnega gospodarstva, ki cesto prekomerno uporabljajo in obremenjujejo, bi prvega krivca menda že lahko našli.

Mimogrede bodi povedano, da je škoda, ki jo tovorna vozila napravijo na cestah neprimerno hujša, kot pa ona od lahkih osebnih vozil. Tako napravi 2-tonski tovornjak na cesti toliko škode, kot 175 osebnih avtomobilov, 4-tonski tovornjak poškoduje cesto za 4.375 osebnih avtomobilov, 6-tonski za 14.000, tovornjak z nosilnostjo 8 ton pa napravi na cesti toliko škode, kot 41.176 osebnih vozil. Te zelo zgovorne

ne drugače, pa z dodatnimi prispevki. En tak način bi bil, z odlokom predpisati na cesti maksimalno dopustno obremenitev in od prekomernih porabnikov zahtevati dodatni prispevek.

Med krivce bi menda prišli tudi komunalno obrtni center, kajti z odstranitvijo dolgoletnega cestarja, ki je le še nekako krpal in zasilno vzdrževal cesto in zgolj z obetanjem sodobnejšega vzdrževanja, do katerega pa še ni prišlo, ter z neprimernim posipnim materialom, se prizadejo prebivalci nikakor ne morejo strinjati.

Lahko nadaljujemo z iskanjem krivcev tudi med prizadetimi občani. Vendar njim ne bi mogli naprtiti hujše krivde, kot to, da nekateri niso bili preveč navdušeni za prostovoljno delo. Dejali so, da nima smisla udarniško posipati ceste, ker tovornjaki tako čez nekaj dni pometejo ves nasuti material v občestne jarke, v kolikor ti sploh obstojajo. No, navsezadnje imajo celo prav.

In končna ugotovitev: problem ceste torej je! Ta problem pa bo vedno bolj problematičen in je res skrajni čas, da nekdo izmed krivih, ki se čuti krivega, prične ukrepati!

Kajti, če ne bo takojšnjih in učinkovitih ukrepov se ne smemo čuditi, če bo treba postaviti na pričetku ceste dodatne prometne znake in sicer ob suhem vremenu: »Cesta zaprta — dostop mogoč samo vozilom z neuničljivimi vzmetmi!«

Ob deževnem vremenu pa: »Cesta zaprta — dostop mogoč samo s čolni!«

M. Lomšek
Gaberke 94

VAŠA PISMA

podatke je zbral ljubljanski zavod za raziskavo materiala in konstrukcij in menda tudi ne potrebujejo komentarja.

Ce z iskanjem krivcev nanašujemo, pridemo do občinske skupščine. Ker je problematična cesta v sklopu občinskih cest, bi se potrebna sredstva le morala najti, če

Ceste v Lokovico nihče ne vzdržuje

Občani Lokovice so z udarniškim delom ter z denarno pomočjo občinske skupščine zgradili novo cesto, in sicer od odcepa glavne ceste, ki pelje proti Pesju pa do Draja. Ker pa je ta cesta občinskega značaja, jo je v oskrbovanje prevzelo komunalno podjetje.

Do marca lani je bila cesta še do neke mere oskrbovana. Zaradi novogradnje ceste v Penku, se je večina prometa preusmerila skozi Lokovico, kljub temu, da je bil obvoz nakazan drugje.

Od meseca marca pa do konca novembra ni bilo na tej cesti cestarja, ki bi vsaj očistil glavne jaške ter odtočne kanale. Kljub temu, da je bilo suho leto, je cesta zaradi preobilnega prometa zelo uničena.

Občani v Lokovici skrbimo za svoje ceste in smo v lanskem letu naredili 2.019 udarniških ur ter prispevali samoprispevek v denarju — 884 novih dinarjev. Zato nam ni vseeno, predvsem pa ni vseeno odboru SZDL, ko se občani spotikajo ob svoje žulje, da se cesta, ki je bila zgrajena udar-

niško, pusti v nemar. Zato zahtevamo, da se cesta popravi.

Vemo, da ni denarja, vendar bi lahko odgovorni iz komunalno obrtnega centra prišli do odbora krajevnega združenja in se z njimi pogovorili. Če že ni denarja za vse, bi se prav gotovo našlo nekaj denarja za gramoz. Vse ostalo bi pa naredili sami občani z udarniškim delom. Novembra pa je komunalno podjetje navozilo od Draja proti združenemu domu navadno blato namesto gramozu.

Krajevni odbor SZDL
Lokovica

Hotel PAKA VELENJE

- Mednarodni barski program
- Strip-teas Strip-teas
- Vsak dan razen ponedeljka

Strinjajo se s stališčem predsedstva občinske skupščine in občinskega odbora ZB NOV

V našem listu je bilo dne 21. 12. 1967 pod naslovom »Kje naj bo spomenik Karlu Destovniku-Kajuhu« objavljeno pismo Ota Trbovške iz Šoštanja in odgovor predsedstva občinske skupščine ter občinskega odbora ZB NOV Velenje na to pismo. Med drugim piše, da je družbena skupnost doslej premalo pomagala pri obnovi pred leti pogorele Zlebnikove domačije v Sentvidu nad Zavodno, kjer je padel partizanski pesnik in narodni heroj Karel Destovnik-Kajuh. Pismo in odgovor nanj so nedavno obravnavale krajevnice organizacije ZB NOV Zavodnja in Bele vode na svojih rednih letnih občnih zborih. Člani ZB NOV so na obeh zborih soglasno ugotovili, da je bila pomoč občinske skupščine pri obnovi Zlebnikove hiše, ki je

bila leta 1961 dodeljena last družini Trbovšek, zadovoljiva in da bi bila lahko hiša že v celoti obnovljena, če bi hotela ta družina pri tem bolj sodelovati.

Zadevo je obravnavala tudi odborna komisija za vloge in pritožbe občinske skupščine, ki je bila 7. 2. 1968. Tu so sodelovali tudi predstavniki nekaterih družbeno-političnih organizacij. Tudi ta komisija se s stališčem predsedstva občinske skupščine in občinskega odbora ZB NOV v celoti strinja. Navzoči so se tudi strinjali s sklepom občinskega odbora ZB NOV, da bo namesto spominske plošče na Zlebnikovi hiši obeležil kraj Kajuhove smrti na kakšen drug način, če lastniki hiše, fasade hiše v doglednem času ne bodo obnovili.

NOV IZDELEK NA JUGOSLOVANSKEM TRGU

TE DNI SE JE PRVIČ POJAVIL NA NAŠEM TRŽIŠČU KUHINJSKI ČISTILEC ZRAKA PROTI VONJEM IN PARI V KUHINJI. — IMENUJEJO GA AERFILTER, IZDELUJE PA GA CHROM-METAL VELENJE.

Gospodinj se jezijo nad neprijetnim vonjem in parami, ki uhajajo iz loncev ter onesnažijo stanovanjski prostor. Ponavadi si pomagajo s tem, da na stečaj odprejo okna in prezračijo stanovanje. V Chrom-metalu pa so izdelali električni gospodinjski aparat, ki bo sproti čistil onesnaženi zrak. Njihov izdelek, ki ga imenujejo AERFILTER, so dalj časa

preizkušali. Pred nedavnim pa so ga dokončno osvojili in začeli serijsko izdelovati. Aerfilter je v plastičnem ohišju, ki ga izdeluje šostanjsko podjetje Polypex. Opremljen je s tremi filtri, ki uspešno čistijo zrak. Prvi filter zadrži delce masčobe, drugi pa čisti zrak, ki je onesnažen z dimom. Zadnji, tretji filter vsrka najmanjše molekule in očisti zrak ne-

prijetnega vonja. Filter je potrebno po določenem času zamenjati, oziroma oprati. To je zelo enostavno opravilo, ki ga zmore vsaka gospodinja.

Naj povemo, da so dimenzije aerfiltera prilagojene kuhinjski opremi, ki jo izdelujejo v Štixu in grelnim elementom iz Gorenja. Kot so povedali predstavniki Chrom-metala, bo cena aerfiltera enotna za vso Jugoslavijo. V trgovinah ga prodajajo za 750 novih dinarjev. Na našem področju ga bodo prodajali v trgovinah Bazena, Velme, Zarje in Merkurja.

Pritisnila je na gumb in aerfilter bo očistil slab zrak. Delo v kuhinji pa bo zanjo prijetnejše.

Obvezno strokovno izpopolnjevanje rezervnih oficirjev in podoficirjev

Ze več let si organizacije rezervnih oficirjev in podoficirjev v naši občini prizadevajo, da bi z organizacijo raznih predavanj, testiranjem in podobno, čim bolj usposobile rezervni starešinski kader za opravljanje nalog v JLA, če bi bilo to potrebno. Tako usposabljanje je nujno potrebno spriču nenehnega razvoja oborožitve v naši armadi in v svestu sploh in zaradi novih konceptov obrambe naše domovine v eventualni ovjni. Dosedanji način izobraževanja pa ni bil dovolj uspešen, ker je bilo obiskovanje predavanj in vaj prostovoljno, tako da jih nekateri sploh niso obiskovali. Zaradi navedenega so pristojni upravni organi za narodno obrambo predpisali, da bo od leta 1968 dalje strokovno izpopolnjevanje rezervnega starešinskega kadra v JLA obvezno, vse tiste rezervne oficirje, ki se po zakonu lahko odločijo na vojaške vaje. Skrb za to izpopolnjevanje bodo v prihodnje prevzeli oddelki za narodno obrambo občinskih skupščin, ko bodo poleg ostalega skrbeli za kvalitete predavateljev, vodili evidenco o obisku na predavanjih in vajah ter predlagali v kaznovanje tiste, ki se vabilu na predavanje in vaje iz neopravičljivih razlogov ne bodo odzvali. Po končanem ciklusu predavanj bo preverjanje znanja s pomočjo testiranja in se bo tistim, ki bodo na testu dosegli ugodne rezultate, obisk predavanj in vaj štel v vojaške vaje in za napredovanje v višji čin.

Po planu, ki ga je izdelala komisija za rezervne oficirje pri občinski zvezi združenj borcev NOV skupno z oddelkom za narodno obrambo občinske skupščine, bo letošnje pomlad organiziralo 5 predavanj za rezervni oficirski in podoficirski kader. Konec februarja bodo v Velenju in Šostanju predavanja o metodah in delu tujih obveščevalnih služb, v marcu pa bodo predavatelji obdelali naslednje teme: splošna ljudska vojna in narodna obramba, radiološka

kontaminacija in zavarovanje teritorija z vajo na terenu. Predavatelji bodo v svojih predavanjih opozorili samo na najvažnejše probleme in bo potreben tudi individualni študij tozadevnega gradiva, ki je

teritorija z vajo na terenu. Predavatelji bodo v svojih predavanjih opozorili samo na najvažnejše probleme in bo potreben tudi individualni študij tozadevnega gradiva, ki je

Tudi letos bodo lahko borci letovali v Rovinju

Kot prejšnja leta, bodo tudi letos člani ZB NOV s svojimi družinami letovali v počitniški koloniji Zveze borcev v Rovinju.

Naše občinsko združenje ima na razpolago 4 počitniške hišice s skupno 20 ležišči. Skupno bo organizirano 7 izmen za letovanje, tako da bo lahko dopust v Rovinju preživelo 140 borcev in njihovih družinskih članov.

Posamezne izmene bodo lahko letovali takole:
I. od 23. 6. do 3. 7. 1968;
II. od 3. 7. do 13. 7. 1968;
III. od 13. 7. do 23. 7. 1968;
IV. od 23. 7. do 2. 8. 1968;
V. od 2. 8. do 12. 8. 1968;
VI. od 12. 8. do 22. 8. 1968;
VII. od 22. 8. do 1. 9. 1968;

Cene letovanja bodo tudi letos znašale za odrasle 18 dinarjev, za otroke do 10 let starosti pa 9 dinarjev s tem, da otroci do 4. leta sta-

rosti ne morejo na letovanje. Cena oskrbnega dne za prehodne goste pa bo 25 novih dinarjev.

Kandidati, ki bi želeli letovali v Rovinju, se naj osebno prijavijo v pisarno občinskega odbora ZB NOV od 15. 2. 1968 dalje. Skušali bomo upoštevati njihove želje glede časa letovanja in počitniške hišice v kateri bodo med letovanjem prebivali.

Ob prijavi je potrebno plačati akontacijo v višini 50 odstotkov, celotne oskrbene stroške pa 14 dni pred odhodom na to letovanje. Prednost pri letovanju v Rovinju bodo imeli tisti člani ZB NOV, ki v Rovinju še niso letovali, vojaški vojni invalidi in tisti člani ZB NOV, ki so zaposleni v delovni organizaciji brez lastnega počitniškega doma.

Obvestilo

Organizacija ZKS Velenje obvešča svoje člane, da je v svoji pisarni v prostorih delavske univerze v Velenju uvedla poslovni čas, vsak četrtek od 17. do 18. ure.

Vabimo komuniste, pa tudi druge občane, ki se zani-

majo za delo organizacije ZK, da se zglasijo v pisarni kjer jih bodo sproti seznanjali z delom organizacije. Vsi komunisti s terena bodo lahko v pisarni plačali članarino ter kupovali »Komunistično« in drugo literaturo. Vsak četrtek bo v pisarni blagajničarka in član sekretariata, ki bo po potrebi dajal razna obvestila in pojasnila.

Zakaj centralno pokopališče ravno v Podkraju?

TUDI ŠOŠTANJČANI BI LAHKO IMELI SVOJEGA

TAKO MENIJO NAŠI ANKETIRANCI — MERODAJNI PA POJASNJUJEJO DRUGAČE

Na šoštanjškem področju ljudje negodujejo, ker urejajo v Podkraju pri Pesju novo centralno pokopališče za Saleško dolino. Ne gre jim v račun, da bi Šoštanj ostal brez lastnega pokopališča. Ker ne želijo, da bi zaostajali za Velenjem, se šoštanjski lokalpatrioti zadnji čas borijo z vsemi štirimi in skušajo še zadnji hip stopiti na stopnico drvečega vlaka. V tem ne vidimo nič slabega. Težje pa je razumeti, kadar hočejo ljudje s takšno ihto naprtiti krivdo merodajnim in jih obmetavajo s kratektem njihovih demokratičnih pravic ali pa, če se laično spuščajo v stvari, ki zahtevajo kvalificirano reševanje.

Zvedeti smo hoteli, če so Šoštanjčani res kritično razpoloženi do lokacije novega pokopališča in kaj jih pri vseh stvari najbolj moti. Zato smo se pogovarjali z nekaterimi meščani in jih vprašali kakšne pomisleke imajo. O ukinitvi šoštanjkega pokopališča in ureditvi novega so Šoštanjčani, s katerimi smo se pogovarjali pred tremi tedni, med drugim povedali:

»Upokojenci se ne strinjamo s takšnim načinom reševanja, da smo zvedeli za novo centralno pokopališče šele iz časopisa. To pomeni, da pri delu ne uveljavljamo dovolj ustreznih demokratičnih oblik, s katerih pomočjo bi uspešno vključili občane pri reševanju družbenih problemov. Ne bom pogršel, če primerjam zadevo okoli novega pokopališča z besedilom, ki sem ga prebral pod neko karikaturco. Tam je pisalo: »prosim pohitite s predlogi, ker vam bi rad potem na kratko pojasnil, zakaj jih nisimo mogli upoštevati.« — Tako je povedal svoje mnenje predsednik šoštanjkega društva upokojencev FRANJO STANOVSEK, ko smo se v Šoštanju pogovarjali o problemih okoli novega pokopališča.

FRANC PEROVEC, upokojenec, pa je dejal: »Šoštanjčani moramo imeti svoje pokopališče. Novo centralno pokopališče je preveč oddaljeno, zlasti za nekatere predele, ki gravitirajo nanj. Skupaj z okoljskimi naselji uporablja pokopališče blizu 8 tisoč prebivalcev. Možnosti so, da bi Šoštanjčani uredili za tolikšno število prebivalcev svoje pokopališče v Podkrajah ali Podhrastniku. V tem primeru bi bilo lažje glede prekopov in prestavljanja spomenikov. Menim, da bi tudi naše pokopališče lahko sodobno uredili.

Ce se bo ukinito pokopališče, potem bo potrebno prestaviti tudi cerkev. Mnenja sem, da bi morali začeti graditi novo že takrat, ko bodo prenehali pokopavati na sedanjem pokopališču.

MILAN NOVAK, tajnik krajevnih skupnosti: »Res je, da gre za kočljivo vprašanje, ker želijo prebivalci našega mesta imeti svoje pokopališče. Ne spušчам se v to, če se da še kaj narediti. Vsekakor bi bilo bolj ugodno, če bi bilo pokopališče čim bliže. Na zborih volilcev bomo skušali občanom povedati, da mora biti tudi pogrebna služba sodobno urejena. Mislim, da so občinski organi, ko so se odločili za centralno pokopališče, imeli pred seboj predvsem ta vidik.

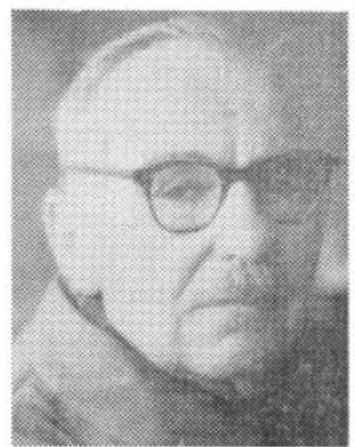
»Na nedavnem zboru krajevnih organizacij SZDL v Družmirju so tudi predlagali naj bo pokopališče v Šoštanju,« je povedal IVAN NARALOČNIK, tajnik društva upokojencev. »Prepričan sem, da bi ljudje radi sodelovali pri urejanju pokopališča s prostovoljnim delom in prispevki. Predvsem nas skrbi prevoz in stroški. Bil sem 13 let upravnik pokopališča in vem, da radi ljudje sami opravijo kakšno malenkost samo, da bi bili manjši pogrebni stroški. Menim, da bi lahko dovolili različne velikosti nagrobnikov.

RUDI BOLHA, upokojenec: »Preseneča me, da so kar naenkrat začeli urejati pokopališče v Podkraju. Bil sem v občinskem svetu za komunalne zadeve, kjer smo pred dvema leti razpravljali o gradnji novega pokopališča, vendar so takrat povedali, da ni denarja. Nihče ni omenil, da bodo opustili šoštanjko pokopališče.

Ljudje se bojijo večjih stroškov, nekateri tudi niso preveč za enotne spomenike. Slišal sem že, da bodo svoje pokopališče na sosednjih pokopališčih v Zavodnjah, Belih vodah, Gorenju in celo Mozirju.

»Ker gre za vprašanje, ki globoko posega v človeška čustva, zato menim, da bi morali občane že poprej bolj temeljito z zadevo seznaniti,« je povedal predsednik krajevnih organizacij SZDL MARTIN PRIMOŽIČ. »Naši občani niso seznanjeni z zakonskimi predpisi in si povsem po svoje razlagajo. Odpor bi bil brez dvoma manjši, če bi bile komunikacije do centralnega pokopališča že urejene. Mislim pa, da imamo pri nasprotjih opravka s precejšnjim številom ljudi, ki so konzervativno usmerjeni in namerno klubujejo. Žal imamo v Šoštanju tudi ljudi, ki se neodgovorno spuščajo v razpravo. Ne moramo dopustiti, da bi vsakdo po svoje odločal, ker urejevanje tega vprašanja ni enostavno. Občinska skupščina je pristojna, da rešuje zadevo okoli pokopališča, zato bi morali vprašanje reševati po naših odbornikih. Ti bi morali biti aktivnejši. Nekateri pa celo preteklosti smo imeli v okoljskih krajih več vaških pokopališč in smo zastopajo stališča, ki niso istovetna

njem s pokopi. ALI SO MOŽNOSTI, DA BI ZA ŠOŠTANJ IN OKOLICO UREDILI POSEBNO POKOPALIŠČE? S tem vprašanjem smo se napotili do predsednika občinske skupščine PETRA KRAPEŽA, dipl. inž. Ta je takole pojasnil: »Ne morem se strinjati s Šoštanjčani, da smo jih postavili pred dejstvo. O lokaciji novega centralnega pokopališča so lahko razpravljali na zborih volilcev že pred petimi leti, ko so obravnavali urbanistični načrt razvoja Saleške doline. V zapisnikih je zapisano, da takrat Šoštanjčani niso predlagali nobenih bistvenih

ZDRAVKO ŽAGAR

z interesi volilcev. Poglejte, tudi v jih sčasoma opustili, ker se da na centralnih pokopališčih bolj organizirati pokopališčna služba.

MILOŠ VOLK, član sveta krajevnih skupnosti: »Sprememba je za ljudi boleča, zato bi jih morali poprej nanj temeljito pripraviti. Morda bi našli tudi drugačno rešitev, če se bi skupaj pogovorili. Centralno pokopališče sem si zamišljal le za Velenje in okolico. Prepričan sem, da tudi stroški na šoštanjškem pokopališču, če bi bilo samostojno, ne bi bili višji, če bi ga upravljalo komunalno podjetje. Najceneje je bilo, ko so pogrebno službo opravljali gasilci.

Predlagam, da bi zadevo dali na referendum.

ZDRAVKO ŽAGAR, gostilničar iz Topolšice: »O centralnem pokopališču ne bom govoril, temveč o tistem, ki ga nameravamo urediti v Topolšici. Pogovarjali smo se že in bi Marja Kotnik rade volje odstopila svoje zemljišče. Vajeni smo vsako nedeljo obiskati grobove, tega pa v Podkraju ne bi mogli, ker je predač.

Napisali smo le nekatera mnenja prizadetih Šoštanjčanov, ki so sodelovali na našem razgovoru. Vse kaže, da bi v Šoštanju radi imeli svoje pokopališče. Vemo pa, da so odborniki na zadnji seji že sklenili, da mora biti novo pokopališče urejeno do 1. julija, ker bodo po tem času začeli na

RUDI BOLHA

pripomb glede lokacije pokopališča. Zato je občinska skupščina 11. maja 1963. leta ta načrt sprejela in se po njem še danes ravna. Tudi takrat šoštanjski občinski odborniki niso imeli pripomb. Moram povedati še to, da v Šoštanju, v avli prejšnje občinske zgradbe, že več let visi urbanistični načrt, na katerem je zarisano tudi novo centralno pokopališče.

Drži, da nismo vprašanje lokacije načenjali znova, ker smo bili prepričani, da je lokacija s strani občanov sprejeta in zato nesporna. Razložim naj še, da je nismo »na pamet« izbrali, temveč je sodelovala pri iskanju posebna 20-članska strokovna komisija. Predpisi ki urejajo pokopavanje pokojnikov so vedno ostrejši, zato je morala komisija najti ustrezeni prostor, ki najbolj odgovarja sanitarnim zahtevam.

Sprašujete, če bi Šoštanjčani kljub vsemu lahko uredili posebno pokopališče? Če bi hoteli določiti novo pokopališče za Šoštanj, to ni le v pristoj-

IVAN NARALOČNIK

nosti naše občinske skupščine. Spremeniti bi morali urbanistični načrt in znova opraviti vso proceduro.

Tudi pri pokopališki službi gre razvoj naprej. Menim, da ne smemo povsem zaostajati. Ta služba zahteva druge materialne možnosti, zahteva pa tudi sodobnejše pripomočke, tako mrliške veže, prostore za sečiranje, zmrzovanje itd. Zdaj pa vprašam občane, ali ni bolj varčno res lepo in dostojno urediti eno samo pokopališče, kakor pa sredstva in moči drobiti? Če tudi bi pokopališče uredili s prostovoljnim delom, so to tudi družbena sredstva.

MILOŠ VOLK

MILAN STERBAN, predsednik občinske konference SZDL, pa glede očitkov na demokratičnost postopka ugovarja: »Lokacija za novo pokopališče smo določili skupaj z volivci po normalni poti in povsem demokratično. Nihče je ni Šoštanjčanom pred petimi leti vsiljeval na zborih volilcev. Kot mi je znano, takrat niso imeli novih bistvenih predlogov. Zato nismo čutili potrebe, da bi lokacijo pred pričetkom gradnje še enkrat obravnavali. Sicer bi pa lahko šoštanjška krajevna organizacija SZDL sama obravnavala problem, če so ga smatrali za problem. Vsi se bi morali zavedati, da gradimo skupno novo pokopališče, do katerega imajo Velenjčani približno enako daleč kot Šoštanjčani. Menim, da bi se na zborih volilcev zlasti morali pogovarjati o pokopališčnem redu, cenah, prevozi, skratka o stvareh, ki nas bodo resnično zadevale.

ACMANOVI ŽELJNO ČAKAJO MARTO

SE VEDNO ACMANOVI IZ SKORNEGA NE VEDO, KDAJ SE BO VRNILA IZ AMERIKE NJIHOVA HČERKA ● MARTA PA JE PISALA, DA SE PO OPERACIJI DOBRO POČUTI

Pred novim letom so starši dobili iz Amerike zvočno pismo. Znašli so se, in kartonsko ploščo zavrteli na gramofonu. Iz zvočnika so spoznali Martin glas. Ta jim je povedala, da je operacijo, ki je bila sicer zelo huda, srečno prestala in se dobro počuti.

Novice iz Šoštanja

Iz Houstona, to je kraj v Texasu, kjer je bila Marta Acman operirana, pa prihajajo nova razveseljiva poročila. Šestnajstletno dekle uspešno okrevaja in kot kaže bo kmalu prišla domov. Njeno srce je sedaj popolnoma ozdravelo. Zdravniki sporočajo, da je srce pred operacijo bilo neenakomerno, sedaj pa že udarja povsem normalno.

Kot smo že poročali je Marta Acman odšla v Ameriko 8. oktobra lani. Na metodistični kliniki v Houstonu je postala

pacientka znamenitega specialista za srce prof. dr. Michaela de Backeya. Dekletu so zamenjali srčno zaklopko z umetno. Pri operaciji pa so morali uporabiti umetni srčni prekat. Ameriški metodiki so tokrat že sedmič uporabljali umetno srčno črpalko, vendar le v dveh primerih uspešno. Pri Acmanovi so umetni prekat odstranili šele po štirih dneh, ko je njeno srce končno le začelo samobiti.

Umetni srčni prekat, ki so ga uporabljali pri Martini operaciji so izdelali v Los Angelesu. Zdravniki so povedali, da je izdelan na enak način kot tisti, ki so prav tako uspešno uporabljali pri Mehikanki Valle Vasques pred dvema leti. Ta živi sedaj v Mexico Cityju kot manekenka. Poročila pravijo, da je izdelava umetnega srčnega prekata, s pomočjo katerega so rešili življenje našemu dekletu, veljalo več milijonov dolarjev, sredstva zanj pa je dala ameriška zveza.

Ko smo nazadnje obiskali Acmanove v Skornem pri Šoštanju, so ti še vedno zelo zaskrbljeni nad usodo hčerke Marte. Čeprav jim je dekle že samo pisalo, da uspešno okrevaja, nehote podvomijo nad skorajšnjo vrnitvijo. Njena mati Terezija je povedala, da je bila Marta vedno pridna in potrpežljiva. V tem pa vidi tudi kanec upanja, da bo z voljo in potrpežljivostjo le prestala najhujše in se slej ko prej vrnila domov.

Pavla Pirečnik

V soboto, 3. februarja so v Šoštanju pokopali Pavlo Pirečnik.

Ze kot delavka je v usnjarni delala v naprednih delavskih organizacijah. Ko pa se je leta 1932. poročila z Ivanom Pirečnikom, je skupaj z njim in šoštanjko napredno mladino sodelovala v vseh akcijah proti izkoriščanju delovnega človeka. Njen mož je že pred okupacijo zbiral »rdečo pomoč«, bil je član KPI, sodeloval je pri partizanskem napadu na Šoštanj oktobra 1941. leta in zbiral orožje ter ga odnašal partizanskim skupinam. Za vse to je vedela tudi njegova žena, ki mu je uspešno pomagala.

Ivana Pirečnika so izdali, 5. novembra 1941 pa so ga Nemci aretirali in zaprli v celjski Stari pisker. Od tam

so ga poslali v Maribor in ga 27. decembra istega leta ustrelili kot talca.

Pol leta kasneje so Nemci aretirali tudi ženo Pavlo, hčerko Marico in eno leto starega sina Ivana. Oba otroka

so Nemci odvzeli in ju dali v nacistično vzgajališče, pokojna Pavla pa je bila v taborišču Auschwitz. Nemaška družina je posvojila sina Ivana. Mednarodno sodišče je šele leta 1952 odločilo, da sin pripada slovenski materi.

Miloš Pleteršek

V Šoštanju so 25. januarja pospremili k zadnjemu počitku najstarejšega člana krajevnih organizacij ZB NOV Miloša Pleterška.

On in njegova žena sta že pred okupacijo nudila pomoč Ivanu Röcku — Bibi, ki so ga vseskozi preganjali. Kasneje pa sta organizirano podpirala NOB, zato so ženo Ano Nemci aretirali in je v Auschwitzu umrla 1942. leta. V Pleterškovi hiši pa so se zbirali mladinci, aktivisti in revolucionarji pred vojno in v času okupacije.

Martini najbližji: oče, mati in najmlajši brat Jožek

JAKI: LIKOVNI METEOR ALI ZVEZDA STALNICA ?

Rodil se je kot Jože Horvat 4. III. 1930 v Murski Soboti in se je po nepohlevni mladosti samorastniško in bliskovito povzpел do evropsko – še več – svetovno znanega slikarja samouka: JAKIJA. To ime si je izbral za umetniški vzdevek.

Že leta živi v Nazarjih pri Mozirju, vmes pa dirja po svetu z ene razstave svojih del na drugo. In – tudi te poti so del njegovega sedanjega imena (beri slovesa), so del njegovega izpolnjevanja in so odraz njegove nemirne, kot s trinitrotoluelom nabite narave.

Jaki pri delu v svojem ateljeju

Začel je skromno – po dosežkih in tedanjih cenah svojih del. Vendar – Jakiju se je vedno mudilo. Sprva je svoja dela prodal po 5000 in manj starih dinarjev z geslom: »V vsak slovenski dom ena moja slika!« Pa tedaj še ni našel svojega izvirnega izraza. Naglica pa ne bi bila dovolj, če bi Jaki ves čas tudi mrzlično ne delal. Poslikal, porisal in popraskal je menda na hektare papirja, stekla in drugih slikarskih materialov.

Popraskal? Da. To je celo še danes osnova njegove slikarske tehnike. Ni njegov izum, kot mnogi nepoučeni zmotno mislijo. Je pa tehnika, ki omogoča hitro delo in to je pri Jakiju zelo važno. V prvih časih je bilo morda celo najvažnejše. Nenadoma pa se je v njegovem delu nekaj bistvenega spremenilo. Z neumornim garanjem – to je bilo hkrati tudi njegovo učenje – se je nenadoma, dejal bi čez noč – dokopal do lastnega izraza, do lastne izvirne motivike.

Tedaj se je začela njegova strma pot navzgor.

NE PRIZNAVA NOBENEGA VATLA

Jaki, in iz njegovih del je razbrati povsem isto, ne priznava nobenih doslej v likovni umetnosti ustaljenih meril. Zanj ni vatla – menijo nekateri. Kot samouk je bil in je ostal neobremenjen od likovnih dogem, ki jih vcepljajo svojim gojencem razne likovne šole. Zakon, ki se mu podreja je le vročeno, hitro slikanje. Pri tem se pusti voditi brez zavor razumske kontrole le svojemu nagonu.

Ko naslika v enem dnevu več desetih slik, zastokajo nekateri: »To ni resno delo. To je igrkanje otroka!«

Ko več let vztraja pri oblikovanju iste motivike v vedno številnejših različicah, ugotavljajo drugi: »Pošla mu je domišljija!«

Kadar na Jakijevih razstavah divjaške barve z njegovih slik kar pobijejo ogledovalce: zastokajo tretji: »To je barska packarija in ne slikarstvo!«

Kadar pa spet neke četrte ogledovalce Jakijevih podob po hrbtu spreleti srh pri opazovanju grozljivih, domišljjskih, zmajem, kačam in sploh samo Jakijevim bitjem podobnih stvorov – le ti vzklikajo: »Kakšna fantazija! Kako lepe barve! Oh – nenadkriljiva umetniška moč!«

Kdo ima prav? Kje je resnica?

Vsake oči imajo svojega slikarja, bi mogli odgovoriti, vendar to ni odgovor na vprašanje o resnični vrednosti Jakijevega slikarstva.

KAJ MENI JAKI O SEBI SAM?

Lahko ga pobarate o njegovem slikarstvu, pa vam bo odgovoril: »Ne znam govoriti in razlagati. Stopite v galerijo in oglejte si moje slike. Govorim s svojimi slikami.«

Rad, in na dolgo in široko pa se razgovori o drugih, z njim in z njegovim delom povezanih rečeh: Dandanes ne moreš uspeti v svetu, če ne delaš na veliko. Poglejte, tudi v industriji se danes obnese le velikoserijska proizvodnja. Lahko si še tako dober, pa ti nič ne pomaga, če ljudje ne zvedo zate in za tvoje delo. Da pa postaneš znan – je zvezano s stroški. Ti se pa ne krijejo, če ne narediš mnogo.«

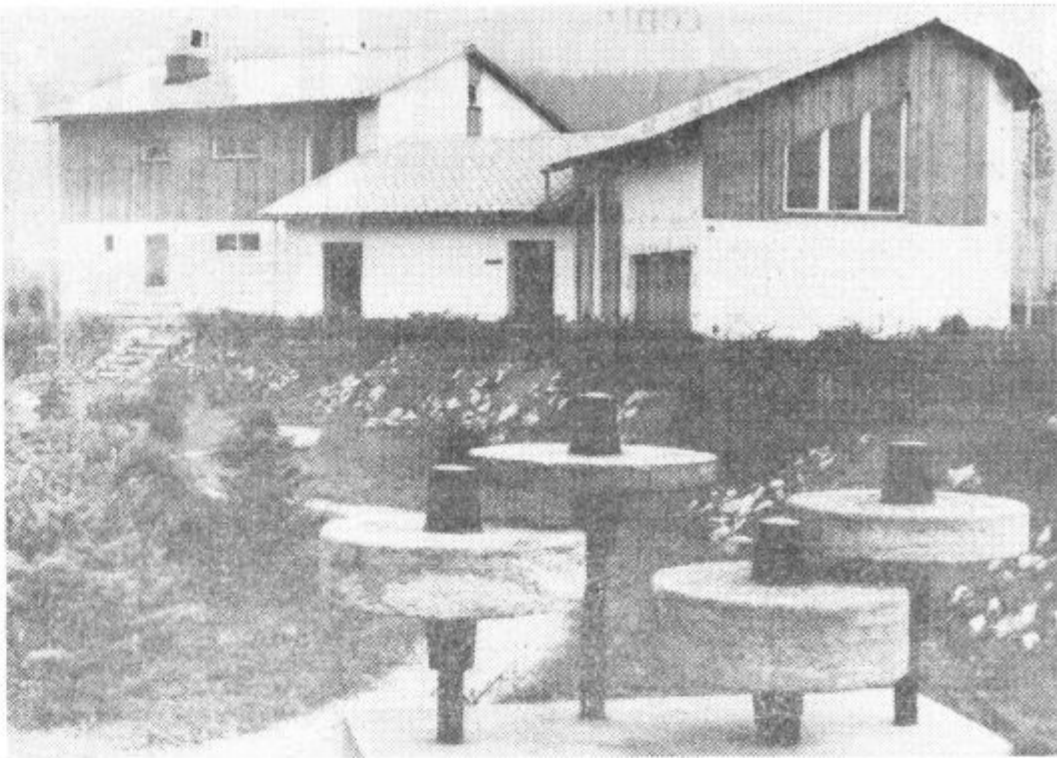
V tej izjavi je skrit drugi Jaki. Ne slikar, temveč trgovec. In že poskakuje ozkosrčni slovenski svet: »Ha, ste videli! Samo trgovec je.« V resnici pa je v tej Jakijevi značilnosti skrita širokopoteznost, ki za Slovence sicer res ni značilna (še najmanj v kulturi) – bi jim pa bila resnično zelo potrebna. Jaki kot pojav v malem slovenskem kulturnem ribniku je prav v tem novost. In prav s tem resnično vpliva na spreminjanje iz ne vedno koristnih tradicij izvirajočo slovensko miselnost o kulturnih dobrinah. Povzdiguje jih v nebo – ne znamo pa svedu pokazati in prodati, kar imamo.

tu pokazati in prodati, kar imamo.

Jaki zasluži danes za svoja dela veliko. Za slovenske pojme – nezaslišano ogromno. Vendar zasluži glavnino vsega za mejo – ne doma. In kako? Prav gotovo ne lahko, ker tušina nič ne poklanja. Tam Jaki ne prodaja sam svoja dela. To delajo poklicni umetnostni trgovci. Oni določajo njegovim delom ceno. Oni poberejo večino izkupička. Zato pa plačujejo razstavišča za Jakijeve razstave, reklamo zanj in še marsikaj, da njegove stvari lahko prodajo.

Kljub temu pa Jakiju ostane toliko, da v veliki meri vzbuja domačo nevoščljivost. Zgradil si je nov dom. Ob njem veliko delavnico. V sredini med obema pa kar največjo zasebno galerijo, ki si jo je po vojni postavil jugoslovanski likovnik. Vse to stoji v Nazarju. Za take, ki jim je v življenju zveličavni vatel tisto, kar ima kdo pod palcem – postane tedaj vse jasno: »Če ima Jaki vse to, potem je že velik umetnik!« Kako zgrešeno! Kakšna krivica tudi Jakijevemu delu.

Jaki sam pa meni: »Vse sem pridelal s trdim delom. Res, imam veliko – vsaj za naše razmere. Sem pa zato, da bi imeli pri nas vsi več od mene, če si bodo to z lastnim delom

Jakijevo stanovanje, galerija in atelje

Posnetek: D. Skofič

prigarali in ne bom jim niti najmanj nevoščljiv.«

O tujih umetnostnih trgovcih pa mi je nekoč dejal: »Res, poberejo mi levji delež. Zato pa so zame tudi naredili več kot drugi. Pri nas imamo za kulturo nešteto komisij, svetov in kaj vem še vse, pa vsi skupaj za slovensko slikarstvo ne napravijo ne doma in ne po svetu toliko, kot en sam spreten inozemski umetnostni trgovec. Res pa je, da umetnikom tudi nič ne vzamejo.«

IN VENDAR – KAJ JE JAKI?

Genij? Trgovec? Sušmar? Porogljivec? Naivec? Izvedeli smo, kako je v svetu trgovsko uspel. Je trgovski uspeh po svetu že hkrati poročstvo za visoko umetniško kakovost? Če dosti vemo o zahodnih umet-

nostnih trgovskih načinih, potem nas izkušnja uči, da to ni nujno povezano. Na osnovni veliki vprašaj ob Jakiju torej še vedno ni odgovora.

Tega si moramo poiskati sami prav tam, kamor nas je napotil Jaki sam, ko je dejal: »Pojdite v mojo galerijo in si oglejte moje slike. Jaz ne znam pripovedovati o njih – jaz slikam!« Napotimo se torej iz njegove delavnice, kjer gosta rad pogosti s evičkom (to vino ima najrajši) v galerijski prostor. Korak nam zadoni po tlaku iz klinker opeke, pogled pa nam obvisi na razstavljenih slikah, medtem ko nam uho boža šumljanje malega vodometa v bazenčku v kotu. Nad slikami lesene oplate okrašene s kiparskim reliefom. Nad glavami nam visi beneški lesteneč. V takem okolju se ogledovalec seznaja z Jakijevimi deli pri njem doma.

Na slikah prevladujejo domišljjske pošasti, kot vzete iz morečih sanj. Najti pa je tudi krajine in skrotovičene upodobitve človeških likov. Motivika je ista pri oljih in grafkah. Skoraj povsod je tudi zaslediti tehniko praskanja (Kammzug) večinoma kombinirano z raznovrstnimi drugimi. Podrobno je Jakijevo sli-

karstvo, ki je nedvomno močno izpovedano, pri omenjenem prostoru nemogoče opisati. Nezlomarni opazovalec teh slik pa mora priznati, da gre za izvirno izpovednost, porojeno in izraženo s pomočjo bujne domišljije. To sta neposredni močni strani Jakijevih del.

O vsem tem pa Jaki več ali manj zanemarljivo vse zakonitosti gradnje (kompozicije) svojih podob. Tem zakonom se ne podreja v nobeni osnovni slikarski prvini. Tu pa ostaja še naprej odprto veliko vprašanje, na katerega bo moral odgovoriti čas. Cloveštvo je vse doslej od vseh začetkov šelo gradnjo za neobhodno sestavino vsake likovne umetnine. Za tako nujno sestavino likovne umetnine je šlo tudi izpovednost, pa vendar se ji je abstraktna umetnost v svojih skrajnostih povsem odpovedala. Vprašanje, ki mu bo odgovor dal čas se torej glasi: Je Jaki toliko silen umetnik, da bo njegova poudarjena izpovednost nadomestila odrekanje gradnji likovne umetnine? Če da, potem bo všteti med največje likovne revolucionarje tega sveta – če ne, ga bo čas proglasil za iskalca na poti, ki ostaja na svojem koncu jalova.

J. Kislinger

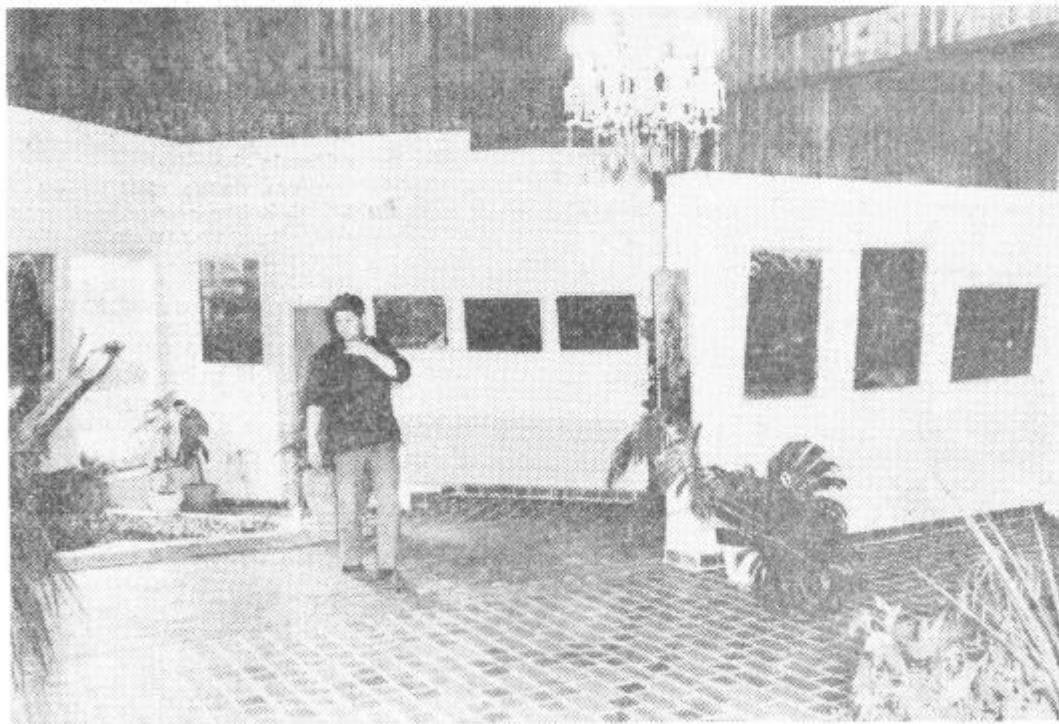
Izvedli so recital o Prešernu

Vse preveč pozabljamo na kulturo, pozabljamo na umetnost, človeško kulturo. Če bo tako naprej, bomo nekoč le stroj, ki upravlja stroje, in ki bo pozabil, kar je ustvaril, ko je bil še človek. To pa se ne sme zgoditi, tega ne smemo dopustiti. Ne!

Mladi recitatorji iz Velenja pa slovenskega kulturnega praznika niso pozabili. Mnogo je bilo že povedanega in napisanega o Prešernu, mnogo še bo. A ostalo nam bo še vedno toliko nepojasnjenega, lepega. Marsikaj se je spreminjalo od takrat, ko je živel največji slovenski pesnik, tako da si le s težavo predstavljamo življenjski utrip njegove dobe in krajevno ozadje za nastanek njegovih del. Prešeren je bil v sporu z okoljem svojega časa. Sam je stal nasproti kramarsko misleči družbi svojega časa, nasproti deklici, ki ga ni marala ljubiti, nasproti sovražni usodi. V nobeno družbeno plat se ni mogel vključiti. Za sto let in več je prerasel svojo dobo. Njegove misli so še vedno pred nami.

PESNIKOVO IZROČILO se težko za izvajalce, zato so mladi recitatorji potrudili, da so po svojih močeh kar najbolje predstavili pesnika sošolcem in prijateljem. Ali jim je uspelo?

M. N.

Notranjost Jakijeve galerije

Posnetek: D. Skofič

Velenjski turistični delavci pred občnim zborom

Na zadnji redni seji upravnega odbora turističnega društva Velenje, so se med drugimi pogovarjali tudi o pripravi na občni zbor. Ta bo konec februarja v kulturnem domu. Takrat bodo predvajali tudi barvni turistični film Vikend v Velenju. Poleg tega pa bodo podelili nagrade hišnim svetom za trud pri urejanju mesta.

Barvni turistični film o Velenju si je že ogledalo preko 200 tisoč ljudi. Zato so turistični delavci mnenja, da bodo morali tudi v bodoče poskrbeti za turistično reklamo. Dogovorili so se že, da bodo založili turistični vodič po Velenju in okolici. Tega bodo izdelali do aprila v nakladi 100 tisoč izvodov.

Večkrat so že razpravljali o ureditvi Hude Luknje, tega kraškega fenomena v bližini Velenja. Pred nedavnim pa so skupaj s turističnimi delavci iz Slovenj Gradca ustanovili pripravljalni odbor, ki že zbira potrebna sredstva in pripravlja program ureditve. Tako bo-

do Hudo luknjo še letos usposobili za ogled.

Ni bilo prav, da zadnji dve leti niso priredili priljubljene pustnega karnevala. Zato so se letos odločili, da bo na pustni torek popoldan v Velenju pustni sprevod. Ta se bo prvič ustavil ob 15. uri v starem Velenju, uro kasneje pred tržnico in krenil naprej do hotela Pake.

Na seji upravnega odbora pa so tudi sklenili, da letos v Velenju ne bodo organizirali tradicionalne mednarodne prireditve Evropa pleše 68. Letošnji plesni turnir, ki bi bil že četrti zapovrstjo, so odpovedali zaradi pomanjkanja finančnih

sredstev. S predstavniki plesne zveze Slovenije, ki so bili na seji upravnega odbora, so se domenili, naj prihodnje leto spet vključijo mednarodni plesni turnir v evropski kalendar plesnih prireditev.

Hotel PAKA VELENJE

- Mednarodni barski program
- Strip-teas Strip-teas
- Vsak dan razen ponedeljka

Avto moto društvo »Šaleška dolina«

vabi vse člane, lastnike motornih vozil, in ljubitelje avtošporta na

redno letno skupščino

ki bo 3. marca ob 9. uri v dvorani skupščine občine Velenje. Poleg običajnega dnevnega reda, bo razvite prapora (10. obletnica obstoja društva v Velenju in 22. obletnica obstoja društva v Šaleški dolini – Soštanj – Velenje).

Še danes naročite »Šaleški rudar«

DVE ZGODBI

IMAM GA ŽE TAKO DOLGO

Menda nam leži v krvi, da si za praznične dni želimo vedno kaj novega. Kaj novega, kaj čednega, kaj svežega. Ena bi rada obiepila omare z novim cvetličnim papirjem, druga si želi lešnikov rjav kostim, tretja... ah, kdo bi vse našteval.

Jaz bi strašno rada imela nov obraz. Kajti stari... no, dobro, saj še gre. Tak spet ni, da bi ljudje govorili: »Le kako si upa takšna tekat okrog!« Toda imam ga že tako dolgo. Prej je bil mlad. Zdaj se počasi stara; za kratak čas bo nemara se »mladosten«, toda vsakokrat, kadar se pogledam, si mislim: Le kako bi se ga lahko znebila!

Seveda bi si lahko na glavo poveznila nov klobuk in si sešila nov ovratnik, toda to ni nadomestilo, kajne da ne?

Lahko bi odšla tudi v kozmetični salon, kjer bi me strokovno zmasirali, napravili lepoto masko in me nato obarvali s šminko, s pudrom, s črtalom za obrvi in s tekočino za trepalnice; toda obraz bi ostal, čeravno ozaljšal, še vedno isti. Ta nos, ki ga moram gledati že toliko let in ki je bil v moji mladosti vzrok manjvrednostnih kompleksov...! Pravzaprav je okrutno nekomu naprtiti obraz, ki si ga ni izbral sam, za vse življenje. Ni ga moč zamenjati, ni se ga moč znebiti, vedno ga je treba nositi s seboj! Včasih si rečeš: »Zdaj mi je vsega dovolj! V svet hočem!« Pri tem pa pozabljaš, da te bo spremljal isti obraz, pa če se odpraviš v Luksemburg, Tokio ali na Balcare. Kjerkoli že bi morala biti trgovina z izveskom v pisanih barvah: »Nova pomlad — nov obraz!«

Vstopila bi in rekla: »Rada bi imela nov obraz, kaj modernega, a ne predragega!«

»Kako vam ugaja tale, milostljiva gospa? Zelo ženstven je. Lahko ga nosite vse poletje. Ali pa tale, z nosom kot vnebohod... ker je šaliv, je po njem veliko povpraševanje...«

»Ne,« bi odgovorila, »preveč vsakdanja sta. Ni mi treba ponujati tako cenenege blaga.«

»Oh, potem bi bilo tole kot nalašč za vas, izredni model s temnimi lasmi, izrazitimi očmi in klasičnim nosom... čisto malo zvezdniški, petdeset tisočakov. Ni malo, vendar je nekaj posebnega, nekaj izrednega!«

»Mhm,« bi mrmrala, mhm...

»Če vam ta ne ugaja, imam prav takšnega s svetlomodrimi očmi.«

»Dobro, vzela ga bom,« bi rekla. »Kar takoj si ga bom nataknila. Starega mi, lepo prosim, zavijte; v mraku ga bom lahko še ponosila.«

»Bi nemara hoteli še prijeten, nov značaj?«

»Kako? Nov značaj? Kaj tudi te prodajate? Zelo zanimivo!«

»Seveda, imamo veliko izbiri značajev. Pokazala vam bom vso kolekcijo!«

»Da, kar rada bi imela nov značaj; mojega prenašam že kar dolgo, njegov krog postaja sčasoma dolgočasen. Prosim, kar pokažite mi jih!« Na tihem sem premišljevala, kaj bi bilo, če bi vzela altruističnega... To bi pomenilo, da bi morala sleherno jutro vsati prva, počakati, da bi mi drugi pred nosom pojedli kruh z maslom, prepuščati drugim boljši prostor v avtobusu...

»Ne,« bi odgovorila kot iz topa, »dajte mi raje kaj bolj vsakdanjega, normalnega, z zdravim egoističnim odtokom.«

»Pomerite tale primerek. Pravkar smo ga dobili. Sončen je, in brezskrben, malce površen, vidite? In zagotovljeno brez očitkov vesti! Tudi mečka se ne!«

»Prav,« bi rekla, »pa mi ga zavijte.«

Če bi bilo to res, kakšna prijetna tolažba. Toda takšne trgovine ni na vsem božjem svetu. Torej si bom navsezadnje le sešila nov ovratnik, kupila črtalo druge barve, modern slammik in tekala vse poletje naokrog s starim obrazom, ki mi že preseda in za katerim se skriva stari značaj, ki ga tudi ne maram več.

Smrt na službeni dolžnosti

Mesto kar plameni v ognju.

Sonce razliva pravcate potoke in slapove po rdečih strešnih opekah in dvignjenih glavah psov, ki se kar kuhajo v vročini.

Osamljeni prodajalec rož žvrgoleče razglaša, da je dobil omejeno pošiljko cvečja, zato ga bo danes prodajal samo stalnim kupcem, vsi drugi, ki bi radi rož, pa bodo ostali praznih rok.

Ulice pa so malone prazne.

Stopil sem na sonce, čeprav tvegam, da dobim sončarico.

Jaz sem namreč novinar.

Bralci časopisa čakajo mojih novic, zahtevajo, da registriram tuja junaštva, da s prstom pokažem na nove pojave.

Ne bojim se ognjenih zubljev, ne žarke vročine, ki lije prav iz središča neba.

Grem k svojemu heroju, moram ga intervjuvati.

To je prodajalec, ki mi je prodal steklenico vina in ki je, ko sem mu potožil, da nimam denarja za kavcijo, samo mahnil z roko in rekel:

»Prava figa... boš prinesel jutri.«

O tem sem pisal na prvi strani časopisa in pokazal s prstom nanj. Rekel sem bralcem:

»Njega posnemajte! To je bodoči državljani našega planeta.«

No, zdaj grem gledat, kako je z njim. Grem, da bom slišal besede zahvale in radostne solze v njegovih očeh.

Padel mi bo okrog vratu, poljubila se bova, potem pa skupaj zasanjarila o čudoviti prihodnosti.

Ne bojim se ne vročine in ne sončarice.

Prava figa, teh štirideset stopinj!

Naj bo magari šest tisoč stopinj vročine, naj bo vse okrog nas ognjena plazma — bomo pa plavali v nji.

Odprl sem vrata trgovine, razširil roke.

In dobil kľofuto.

Pa še drugo in tretjo.

»Lahko bi te usekal še četrtrič,« pravi prodajalec, »vendar nisem tako pokvarjen. Pri mojih kolegi si me spravil v posmeh. Vsi vedo, da sem ti kavcijo že dvakrat zaračunal. Zdaj pa marš ven! In če še kdaj prestopiš ta prag, ti bom polomil tace.«

In res, steklenica je veljala petsto dinarjev in petdeset par, jaz pa sem dal petstopenjetdeset dinarjev. Potem pa sem še objubil, da jutri prinesem za kavcijo, kar je prodajalec pograbil z obema rokama.

Zdaj pa pomislite: prav njega sem bralcem predstavil za zled, in celo na prvi strani časopisa.

Vse se je zasukalo okrog mene, telebil sem na pločnik.

Pokopali so me na državne stroške, saj sem padel pri izvrševanju svoje službene dolžnosti.

Mimi
Malenšek

Zelo malo sem bral, veš. No, mislim si, da je pravzaprav edino tisto, kar imaš v sebi, nekaj vredno. Da bi se čutil svobodnega, veš. Utihiš in in zamišljeno opazoval hrbet stare kobile.

Dekle je nekaj časa molčalo, potem je reklo:

»Kako lepo znaš govoriti. To si zmeraj znal. Če si hotel biti svobodni, bi bil šel v tovarno in potem bi lahko...«

»Dobro veš, da tega nisem mogel storiti!« je rekel ostro. »Toda zakaj je moj stari tak? Zakaj so vsi ljudje tak?«

»Saj nima smisla govoriti o tem,« je odvrnila Mihela. »Mogoče res ne.«

Okrog njiju je pel pomladni dan, ki ga nista videla. Eden zadnjih pomladnih dni. Zelenje je bilo prebujeno, da bi moglo dolgo ostati tako in modrikasti blesk jelk se je preživo spajal s soncem nad temno asfaltirano cesto. Ciril in Mihela sta hodila po soncu in skozi mrežaste senice, videla pa nista ničesar in ničesar čutila, razen tistega, kar bi si rada povedala — tisto pa je bilo težko, podobno sivim vrečam cementa na vozu. Oba sta se ukvarjala z zelo podobnimi vprašanji.

Najbž ji ni nič več zame — ali pa? se je spraševal Ciril in Mihela je mislila: Z lepimi besedami bi me rad potolažil zato, da me je zapustil, ker mu ne pomenim prav nič več — ali pa morda vendar?

Bilo je nemogoče, da bi sama našla odgovor, zato je Ciril rekel:

»Zdaj si seveda misliš, da sem lagal, kaj?«

»Ne,« je rekla in mu prvič na skupni poti pogledala naravnost v oči. To ga je zbežgalo. Po dolgem času je spet videl njene oči, tako preproste in ponižne, tako nezmogljivo lagati, da takih ni videl še nikoli. Zmeraj mu je bila vsa kakor na dlani in nikoli tako zelo, kakor v tem trenutku. Bilo je, kakor da je Mihela še zmeraj otrok, ki je prihajala po klancu in postajala od trenutka do trenutka večja. Ko je bila že teka po vasi v svoji kratki srajčici, segajoči komaj do trebuha in se ne zaveda svoje golote.

»Takrat nisi lagal,« je rekla. »Misliš si pošteno. Samo — kaj pa pomeni, če ti nekaj misliš? To so samo pisani milni mehurčki...«

»Milni... kaj?«

»Da, pisani milni mehurčki. Tako lepi in mavričasti, a se razbijejo, če se jih le z bilko dotakneš — in če se jih ne dotakneš, počijo sami od sebe.«

»Zelo nizko me ceniš,« je rekel in se nasmešnil, ker se mu je primera z mehurčki zdela nenavadna.

»Ne, ne,« je rekla. »Nič slabega ti nočem reči.«

Spet ni več vedel, kaj bi ji rekel. Težko je stopal zraven voza v svojih nakovanih čevljih, kakor bi bil nanj prešel del teže, ki jo je kobilica hrope vlekla v klancu, Mihela pa je šla zraven nje — čisto neslišno v svojih gumijastih čevljih. Oba sta gledala navkreber, kjer se je cesta izvila iz gozdnatega klancu in se spustila čez kratko ravnicu naravnost v vas. Oba sta mislila na to, da bo dekle vrh klancu sedlo na kolo in se odpeljalo.

»Kako pravzaprav živiš?« je vprašal Ciril s težkim, hripavim glasom.

»Tako, no. Nič posebnega. Vsak dan tovarna, zmeraj isto.«

»A se z Lojzo dobro prenašata?«

»Z Lojzo že.«

»Z župnikom pa ne, kaj?« je rekel in se prisiljeno zasmejal.

»Z župnikom? No, ja... Nerač me gleda v župnišču, re je res. Barba je hujska. Župnik mi je samo rekel, naj

si preskrbim sobo drugod in zakaj ne hodim k nedeljski maši.«

»Pa pojdi... kdaj pa kdaj!«

Odkimala je in se drobno nasmešnila. »Odkar sem šla zdoma, nisem bila več v cerkvi.« Zagledala se je predse, kakor bi razmišljala, zakaj je nehala hoditi v cerkev. Pa ni mislila na to. To se ji sploh ni zdelo važno. »Kako pa ti živiš?« je vprašala.

»Jaz? Kakor hočejo drugi!«

»Zdaj si sam gospodar.«

»Mhm.«

Vrh klancu se je bližal. Ciril je ustavil kobilu in podložil cokol pod zadnje kolo.

»Težko je,« je rekel in pogledal vreče cementa, iz katerih se je prašilo. »Vsak dan to vozarjenje.«

»Lepa hiša bo,« je tiho rekla Mihela, ki se je nehote tudi sama ustavila.

»Bo. — Mihela, zdi se mi, da si mi vendar prehudo zamerila.«

»Zdaj ni več vredno govoriti o tem,« je rekla razburjeno. »Če bi bila vedela, da si na klancu, bi bila počakala spodaj.«

»Torej me imaš še zmeraj rada,« je rekel počasi, skoro zmagoslavno.

Ni mu mogla tajiti. Za njo so bili meseci, ko je dan za dnem hrepenela, da bi ga videla vsaj od daleč in je hkrati storila vse, da bi se ne srečala. Toda zdaj sta se srečala in čemu bi tajila. »Ti imaš drugo. Le srečen bodi z njo,« je odvrnila.

»Srečen z njo ne bom nikoli. Srečen bi bil lahko s teboj, samo s teboj. To šele zdaj vem. Če bi mogel vzeti nazaj, popraviti...«

»Ne,« je rekla hitro, prestrašeno, »tega ni več mogoče popraviti!« Naglo je poprijela kolo in ga potiskala pred seboj.

»Ti!« je zaklical Ciril.

»Obiskal te bom!«

»Ni treba!« je odvrnila. Na nekoliko položnejši strmini je sedla na kolo. Gledal je, kako ga s težavo in sunkoma poganja.

»V soboto pridem!« je zaklical za njo.

Niti obrnila se ni, samo trudoma se je vzpenjala proti vrhu. Ciril je smehljal opazoval njene boste, vitke noge in pisano krilo — bila je skoro kot šolarka, tako drobna in nerazvita. Njeni gosti rjavi lasje so se bleščali in so dobili v poznopomladanskem soncu bakren nadih. Mladi Zalelet nenadoma ni mogel več razumeti, kako je prebil brez nje tri mesece in več. »V soboto zvečer pojdem,« si je rekel in naglo poglaval kobilu.

— Ko se je v soboto zvečer preoblekel, se ni nihče zaradi tega vznemirjal. Stari Zalelet, ki je živel svojo cigareto in prodajal dolgčas, je rekel: »No, se pa z Ano zmenita zastran opeke... če bo prišel tovorni vagon, jo bo seveda treba takoj zvoziti, ker bi sicer morala plačati ležarino,« in Cila, ki je pogrinjala poribani pod z vrečo, je dejala samo: »Pa nikar se preveč ne zamudi.«

Zaradi tega je Ciril spotoma ugalibal, ali naj naprej stopi v krajevno gostilno in potem v farovž, ali naj se pri Ani oglasi šele domov gredo. Odlučil se je za pozneje, ker bi se sicer utegnili zvedeti, da je bil v gostilni zgodaj zvečer in da je kmalu odšel.

V župnišču so še svetili, ko je prišel. Farovška Lojza in Mihela sta spravljal otroke v posteljo, po vseh stoliš so ležala razmetana otroška oblačila in v kuhinji je vonjalo po pravkar poribanem podu. Ciril je pozdravil, a mu ni nihče prijazno odgovoril. Mihela je bila rdeča in si je prizadevala, da bi skri-la zadrego, Lojza je robato pehala otroke skozi vrata in

celo otroci so gledali, kakor bi vedeli, zakaj je prišel. Lojza je zavpila nad otroki: »Da mi ne boste zganjali vrišča v sobi, drugače nas bo župnik lepega dne vse skupaj postavil pod kap,« in zadrlesnila vrata, potem se je vrnila, pobrala umazano perilo in ga nekam odnesla, kmalu spet prišla nazaj, oprla roke v boke in izzivalno gledala Cirila. Ciril je izvlekel iz notranjega žepa steklenico žganja in jo postavil na mizo. Lojza je zaničljivo pogledala pičajo in zbadljivo rekla:

»No, kaj pa ti? Misliš spet začeti s steklenicami?« Obrnila se je k Miheli in malone zarahnela: »Če bi bila jaz na tvojem mestu, bi mu pokazala vrata!«

Mihela je z nervozno vne-mo brisala moker stol in se ni upala niti ozreti, Ciril ni vedel, kaj bi — najraje bi bil spet odšel — Lojza pa je široko stopila po kuhinji in sedla na posteljo. »Človek bi dejal, da si ji nakopal že dovolj gorja in sramote — ampak ti si seveda zadnji, ki bi pomislil na to,« je rekla nejevoljno.

»Kdo ji je nakopal gorje in sramoto, o tem bi se dalo govoriti,« je prisiljeno mirno odvrnil Ciril. »Zatrdno pa to ni bil moj namen. Ti, Lojza, pa nikar ne bodi tako prekleto tečna — včasih si rada pila z menoj. Če skupaj izpijemo nekaj kozarčkov žganja — kaj pa je to takega? Navsezadnje si nismo čisto tuji.«

»Zanjo bi bilo bolje, če bi si bili,« je menila Lojza in namignila z glavo proti Miheli. Dekle je odložilo kunj in se naslonilo na rob štedilnika. Stala je tam tako trudno in v zbegano, da se je Lojza zasmilila. »Bodi no!« je rekla na svoj odrezavi način. »Vem, da ga ne boš vrgla ven. Ampak hudo je le, da se je že v treh mesecih naveličal Cile in se ti skuša spet prisiliti. Če imaš kaj pameti, ga izpodrecaj — pa saj je nimaš! V tem pogledu smo vse enako neumnice.«

»Jaz ga nisem vabila in sem mu rekla zadnjič na klancu, da...« je začela Mihela, a Lojza ji je ostro odrezala besedo:

»Vem, da ga nisi! Sam je prišel, kakor brezno maček! Ampak jaz ne maram imeti s tem nič opraviti. Kar sama bodita, jaz grem pa spat.« Vstala je in se s svojimi širokimi boki skoro zagostila med mizo in štedilnik. »Nočem, da bi pozneje meni kaj očitala!«

»Daj no, Lojza, raje prinesi kozarčke,« ji je prigovarjal Ciril. »Nisem pijan in sploh... Preketo dobro vem, kaj misliš! Mogoče imaš do neke mere prav, toda človek le redko ve vnaprej...«

»Ti si pa res pravi mož!« je posmehljivo rekla Lojza.

»Nikar ne hodi spat,« je prosila Mihela.

»Ne?« je zadržano odvrnila Lojza. »Mislim, da tale ni prišel zato, da bi ti pred pričami povedal, kako je nesrečen in da mu je vsak dan žal in hudo, da te ne more pozabiti... in kar je še podobnih neumnosti! Jaz bi mu ne verjela niti besede! Ni on nesrečen — ti si nesrečna! On ima grunt in mlado ženo, do to in balo je priženil, kaj pa imaš ti? Vsak dan navsezgodaj v tovarno ob soncu in grdem vremenu, pa še to povrhu, da ti fajmošter ne da miru in bi te Barba utopila v žlici vode, če bi mogla!«

»To si se pa razčeperila,« je rekel Ciril. »Navsezadnje boš postala prava tercijal-ka...«

»Nikar se ne prerokajta,« je proseče dejala Mihela. Lojza se je počasi obrnila in stopila h kuhinjski kredenci. Poiskala je tri kozarčke in jih prinesla na mizo. »Drugič pa ne hodi sem,« je rekla. »Samo pomisli, kaj bi bilo, če bi se zvedelo!« Zaradi tebe se nočem ravnsati z župnikom in navsezadnje še z odborom!«

Potem so sedli za mizo in si niso imeli prav nič povedati. Lojza je jedko zbadala

Cirila in Mihela je bila še bolj molčeča kot prejšnje čase, ko je prihajal vasovat. Sedela je nekoliko odmaknjena od onih dveh na stolu in nje-ne večno mirne roke, ki so zdaj ob popoldnevih delale za Lojzine otroke, so počivale na krilu, vsak hip pripravljen, da se spet zganejo. Ciril in Lojza sta se napol pogovarjala, napol pripravljala Mihela je komaj dojemala, da se vse to nesmiselno prekanje vrti samo okrog nje. Ali je tega treba, je rekla Lojza, tvoj stari ima vendar denarja več kot dovolj, saj vsi pravijo, da bo on postavil Ani hišo — ali pa ima morda Drago še kaj tistega denarja, ki je takrat tako čudno izginil iz zadržne prodajalne in se Drago pred sodiščem sploh ni mogel spomniti, kam bi ga bil dal? — ali je treba, da se je polakomnil še Ciline dote? Kaj pa je imel očitati Miheli? Delavka je, da ji ni para in kaj more ubogo dekle zato, da nima svojega človeka na svetu? Sicer pa si je vsega kriv Ciril sam in če bi... Mihela je morala poseči vmes in reči:

»Nikar no, Lojza...«

Bilo je, kakor da je onadva ne slišita. Če bi ga ne imela rada, je rekla Lojza, bi nič ne rekla. Toda Mihela prav gotovo ni mislila na Zaleletov grunt! In samo ona ve, da je bila čisto obupana in si je tiste čase v skrbeh mislila o njej: Nekega dne se ne bo več vrnila iz mesta! Še storila bo kaj! Pod vlak bo šla, ali pa kaj drugega... Nič čudnega bi ne bilo! Ne, je rekel Ciril in Mihela je čutila, da jo je pogledal — samo čutila, ne videla — ne, zakaj naj bi šla pod vlak? Nič hudega ji ni hotel prizadeti... Če bi bila dobila otroka, potem bi že razumel... ampak potem bi je ne bil nikoli zapustil! Ne, potem bi ga tudi s parom konj ne bili zvezli s Cilo k poroki!

»Slišiš?« je rekla Lojza in se obrnila k Miheli. »Če bi bila pričakovala otroka, pravi! Samo tega je še manjkalo, da bi bili vsi križi dol! Kam pa naj bi šla z otrokom? Kam, te vprašam?«

»Rekel sem, da bi je ne bil zapustil.«

»Pravi se je oglašil! Zapu-stil bi jo bil, kakor gotovo sem tukaj! Kvečjemu, če bi te Cila ne bila marala!«

»Ti greš predaleč, Lojza.«

»Ker si ti nisi upal. Stari bi vama ne mogel nič, čisto nič...«

Potem spet besede. Besede brez konca in kraja. Kako je vse to ničeno, si je mislila Mihela. Govorita o meni in o otroku, ki ga nikoli ni bilo, kakor bi me ne bilo zraven. Sploh govorita same neumnosti. Nič. Tak prazen, brezpo-memben, popoln nič. Z eno besedo: nič! In ne pomislita na tisto, kar je glavno: da sem ga imela rada. Še zmeraj ga imam rada. Ne morem si pomagati! Lojza se moti: nikoli nisem mislila, da bi šla pod vlak! Ves čas sem na tihem nekaj pričakovala. Nisem vedela, kaj. Najbrž tisto srečanje na klancu, ali pa da bo na vsem lepem prišel s steklenico žganja, kakor no-voj in bova spet skupaj. Lojza ničesar ne razume... Ne ve, da ga vidim, kakršen je in da sem od vsega začetka vedela, da je nezanesljiv, a sem ga kljub temu ljubila. In če bi je zdaj ne bilo tu, on pa bi prisledil k meni, bi mu spet omahnila v naročje, kakor tistikrat na zgornjem odru v mrvi in vsakokrat pozne-ju! Nič ne morem proti temu!

Ko je Ciril odhajal, je bila Lojza nekoliko pijana. Sedela je na stolu in se hahljala Miheli. »Vrata mu odpri, no, vrata mu odpri,« je momljala. »Barba bo mislila, da je bil spet kdo pri meni. To bo spet nekaj zanjo — zdaj že dolgo ni ujela nič takega! Ampak ti si mi lep patron, Ciril, res!«

Nista se zmenila zanjo. Šla sta in trenutek pozneje je Mihela previdno odklenila vrata. »Lahko noč,« je rekla.

Se nadaljuje

šport šport šport

Zimska štajerska liga v košarki

V Slatini Radenci je bil III. turnir zimske štajerske lige. Nastopili so Murska Sobota, ki je bila gostitelj tekmovanja, ZKK Maribor, KK Ruše, KK Rogaska Slatina in KK Partizan - Rudar Velenje.

Velenjčani so ta turnir dokaj nesrečno igrali, saj so izgubili od vseh nasprotnikov z minimalnimi rezultati - s košom razlike.

Organizator IV. turnirja, ki je bil 4. februarja 1968 v telovadnici RSC, je bil domači KK Rudar - Partizan Velenje. Za ta turnir so se temeljito pripravili in ga tudi brezhibno iz-

1. Slovenska Bistrica	9	9	0	556-349	18	+ 207
2. Slovenske Konjice	8	6	2	386-328	12	+ 58
3. Murska Sobota	9	6	3	390-359	12	+ 31
4. ZKK Maribor	8	6	2	338-308	12	+ 30
5. KK Ruše	9	3	6	247-315	6	- 68
6. KK Partizan - Rudar Velenje	12	3	9	477-554	6	- 77
7. Rogaska Slatina	12	1	11	351-549	2	- 198

Vodi Pukmajster

Na občinskem šahovskem prvenstvu Velenja, ki sta ga priredili šahovski sekciji DPD Svoboda Velenje in TVD Partizan Šoštanj, od 24. 12. 1967 do 11. 2. 1968 v domu Partizana Šoštanj, so bili doseženi naslednji rezultati:

Vodi - Pukmajster 8 1/2 točk, Osojnik 8 točk, Radosavljevič 7 točk, Azola-Mihelič 6 1/2 točk, Taušič 5 1/2 točk, Urisek - Jamnik 5 točk, Preložnik 4 1/2 točke, Hojan I. - Drev 3 1/2 točk, Go-

dec 2 1/2 točki in Labuz 1 točko. Na turnirju četrtokategorikov, ki je bil v delavskem klubu Velenje od 24. 12. 1967 do 11. 2. 1968 so bili doseženi naslednji rezultati:

Vodi - Hojan L. in Kozovinc 7 točk, Vedenik in Korošec 6 1/2 točk, Brešar M. 3 točke, Filipič, Zagorc, Fidej 1 točko, Zerdin, Marinkovič, Pogorelec in Sušek brez točk.

Ivan Hojan

Škripač slovenski prvak

Na prvenstvu Slovenije v judu v Mariboru, so nastopili tudi velenjski judoisti: Anton Škripač, Ivan Tajnšek, Rihard Grobelnik, Milan Knez, Franc Krulc, Jože Voglar in Apat. Največ uspeha je imel Škripač, ki je v polteški kategoriji osvojil naslov republiškega prvaka. Grobelnik je do-

segel drugo mesto (pol srednja), Apat tretje mesto (teška) in Tajnšek četrto mesto (srednja).

Na državnem prvenstvu v Novem Sadu pa sta dosegla Grobelnik in Škripač peto mesto v svojih kategorijah.

Občni zbor

Partizana Šmartno ob Paki

V soboto, 3. februarja je imelo telesno vzgojno društvo »Partizan« Šmartno ob Paki svoj redni letni občni zbor.

Iz poročila predsednika društva tovariša Boleta je bilo razvidno, da je doseglo društvo na telesno-vzgojnem področju lepe uspehe. Posebno delavnost sta bili nogometna in namizno-teniška sekcija. V zadnjem času sta pričeli z redno telovadbo: pionirska

in vrsta članic, kar je vsekakor hvale vredno. Zaživela je tudi smučarska sekcija.

Upamo in želimo, da bo novo izvoljeni odbor nadaljeval z uspešnim delom in uspel vključiti v redno telovadbo še ostale pripadnike društva in dosegel na telesno-vzgojnem področju še lepše uspehe!

T. S.

Smučarski tečaj v Šoštanju

V organizaciji Partizana in osnovnih šol so v Šoštanju v polletnih poletnih imeli smučarski tečaj, ki ga je obiskovalo 60 otrok. Vrste so vodili: Marjan Pušovnik, Jelka Cretnik, Tone Herman, Janez Ramšak in Matjaž Natek. Tečajniki so v enem tednu pridobili veliko smučarskih izkušenj

in novega znanja. Da je tečaj tako uspel, imajo veliko zaslugu smučarski delavci termoelektrarne, ki so postavili na Goricih 150-metrsko vlečnico. Ob koncu pa so izvedli tekmovanje, kjer je zmagal Ado Cverdin.

M. N.

BORCI POJDI TE NA REPUBLIŠKO SREČANJE V BEOGRAD

Koordinacijski odbor, sestavljen iz predstavnikov občinskih članov ZB NOV Zagreba, Slavonskega in Bosanskega Broda, Županje, Peči, Titovega Velesa, Kragujevca, Titograda, Mostarja, Makarske, Banje Luke, Cukarice, Beograda, Slov. Konjic in Velenja, je lani organiziral posebno medrepubliško srečanje borcev NOV v Banja Luki. Srečanje je zelo uspelo in je mnogo prispevalo k medsebojnemu spoznavanju udeležencev narodnoosvobodilne borbe iz najrazličnejših krajev naše države. Tudi letos bo podobno srečanje organizirano v Beogradu, in to 4. julija, ko se proslavlja dan borca.

Po okvirnem programu tega srečanja bo na predvečer dneva borca organizirana posebna kulturna prireditve za vse udeležence srečanja. Na sam dan borca se bodo udeleženci sre-

čanja udeležili zborovanja, ki bo na Košutnjaku v Beogradu, nato pa bo še isti in eventualno tudi naslednji dan ogled kulturno-zgodovinskih in drugih znamenitosti našega glavnega mesta.

Predvidevamo, da bi borci iz naše občine na to srečanje potovali z vlakom. Po dosedanjih predvidevanjih bi znašali vsi stroški prevoza, prenočišča in prehrane okoli 150 dinarjev na osebo. Borci, ki se nameravajo udeležiti srečanja se naj prijavijo krajevni organizaciji ZB NOV Velenje, vsak 1. četrtek v mesecu od 16. do 18. ure v domu upokojencev, najkasneje do 10. 5. 1968.

Vsak prijavljenec mora ob prijavi vplačati akontacijo v višini 50 dinarjev.

Prepričani smo, da se bodo borci tega srečanja udeležili v čim večjem številu.

Odbor

Turistični klub ADRIATIC ima v Velenju svojega predstavnika

Turistični klub Adriatic iz Kotora ima preko sto svojih predstavnikov širom Jugoslavije. Z njihovo pomočjo prireja izlete, družabne prireditve, turistične razstave, reklamira turistična področja i. dr. Skratka, oblik njihovega dela je veliko. V črnogorskem primorju imajo tudi pet lastnih avto-campingov.

Klub Adriatic pa ima svojega predstavnika tudi v Velenju. Njegov zastopnik je PETER PODKRAJŠEK iz Velenja. Zanimalo nas je, kaj pripravlja v okviru svojih pooblastil.

»Mnogi še ne vedo, da je turistični klub Adriatic pestra in organizirana turistična organizacija,« je začel pripovedovati Peter Podkrajšek. »Tudi v Velenju bomo letos imeli več izletov in ostalih priredi-

tev. Prva bo v soboto, 16. marca. In sicer jo bomo imenovali večer slovenskega nageljna.

Ta družabna prireditev bo v velenjskem delavskem klubu, izbrali pa bomo tudi nevesto nageljnove. Pel bo Pero Dimitrijevič, ki je tudi član našega turističnega kluba. Zatem bomo priredili dvodnevne izlete v Postojno, Bohinj in še kam drugam. 6. aprila pa bo v delavskem klubu elitni rudarski ples z originalno rudarsko dekoracijo. To naj bi ostala tudi v bodoče tradicionalna prireditev za velenjske rudarje. Prvega maja pa bomo priredili posebni izlet v Linski fjord s poizkušnjo rib.

Velenjski zastopnik Adriatic kluba pa nam je še povedal, da se lahko vsakdo včlani v njihovo organizacijo. Letna članarina je 50 novih dinarjev.

ZAHVALA

Ob hudi izgubi našega očeta, starega očeta, brata in strica

Baltazarja Aubrehta

se iskreno zahvaljujemo rudarski godbi, dr. Korunu za poslovilne besede, darovalcem vencev, sosedom za pomoč in vsem, ki so nam izrazili sožalje. Iskrena hvala.

Zalujoči: sinovi Franc, Alojz in Stanko z družinami ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše drage mame

Pavle Pirečnik

iz Šoštanja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo v tolikšnem številu spremili na njeni zadnji poti ter ji poklonili evetlje in vence.

Posebno se zahvaljujemo predstavnikom občinske skupščine, občinskega združenja ZB, ZVVI Velenje, krajevnega odbora SZDL in ZB NOV Šoštanj, kolektivu Polypek, sedelavcem termoelektrarne in ožjim sodelavcem tovarne usnja, za spremstvo in vence.

Zalujoči: sin Ivan, hčerka Marica in vnukinja Irena.

Zahvala

Ob tragični izgubi moža, očeta in starega očeta

Jožeta Špeha

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti in mu darovali vence. Zahvaljujemo se tudi rudarski godbi in upokojenskemu pevskemu zboru.

Posebna zahvala pa velja dr. Ivanu Zupancu, ki je zanj nesebično skrbel in mu lajšal bolečine. Zahvaljujemo se tudi sestri Olgi Kraševce.

Zalujoči: žena, otroci in ostali sorodniki.

Za kmetovalce
SAJENJE SADNEGA DREVJA

Preden se lotimo sajenja, moramo vedeti, v kakšnih medsebojnih razdaljah bomo sadili. Različni načini vzgoje sadnega drevja ter cepljenje na različne podlage nam omogoča zelo različno število drevcev na hektar. Če hočemo imeti visokodebelni nasad, potrebujemo 100 do 150 sadik na hektar, če pa se odločimo za nizkodebelnega, pa jih potrebujemo desetkrat več. Ker v sodobnejših nasadih težimo za nižjimi vzgojnimi oblikami, bodo tudi medsebojne razdalje manjše. Paziti pa moramo, da bomo v sadovnjakih še vedno lahko uporabljali stroje.

Razdalja je odvisna tudi od bujnosti in od vzgojne oblike, ki naj bo taka, da čimprej napolni proizvodni prostor. Če se odločimo za starejše visokodebelne nasade, naj bo saditvena razdalja v mejah med 7 in 10 metri, če pa se odločimo za srednji ali nizkodebelni nasad, bodo razdalje precej manjše.

V naših razmerah je najbolj razširjeno sajenje v drevnih jamah. Priporočamo saditi že jeseni. Bolje je saditi mlajše enoletne in dveletne

sadke, ker se raje primejo. Drevesna jama, za katero je dobro, da stoji dalj časa odprta, mora biti prostorna, široka vsaj 80 cm in globoka 60 cm, če pa je zdravica plitva, pa naj bo jama plitvejša in širša.

Sadimo le krepke sadke, ki imajo dobro razvite korenine. Pred sajenjem obrežemo dolge in poškodovane korenine in spodnji del sadike namočimo v mešanico kravjaka, vode in ilovice. Se pred sajenjem zabijemo v odprto jamo kol, ki smo ga poprej ožgali, ali namakali v raztopini modre galice ali ksilona, da bo dlje držal. Preden sadimo, nasujemo v jamo del živice in mrtvice, ki ji dodamo komposta ali cestnega blata. Na to položimo korenine z rodovitno prstjo, ki smo ji dodali dobrih 50 kg zrelega komposta. Lahko uporabljamo tudi gnoj, vendar ne sme priti v stik s koreninami. Hlevski gnoj vložimo bolj na obod jame v obliki kolobarja, ki ga vsako leto še razširimo. Sadike privežemo h kolu v obliki osmice ter skrbimo za zaščito pred zajci in živino, predvsem pa jih varujemo pred rastlinskimi boleznimi in škodljivci.

Škr lup in monolija na jabolkah in hruškah

Sadno drevje ima toliko bolezni in škodljivcev, da imamo premalo prostora, če bi jih hoteli naštet. Zato si bomo raje temeljiteje ogledali le najnevarnejše bolezni škr lup in monolijo.

Vsakdo pozna drobna ne-normalna in krastava jabolka, pokrita s črnimi pegami in velikokrat razpokana. Pege in razpoke je povzročil na njih škr lup in fuzikladij - glivična bolezen, ki je pri nas najbolj razširjena. Pri delu ji pomaga ameriški kapar, ki oslabi odpor sadnega drevja. Bolezen nastopa predvsem v deževnih poletjih na listih, ki ostanejo zakrneli, in na plodovih. Poznamo tri vrste škr lupa: jabolčni, hruškovi in češnjev, ki napada češnje in breskve. Kali boleznijo prezimujejo v odpadlem listju in se začno razmnoževati, brž ko je dovolj vlage in toplote.

Kjer imajo intenzivno sadjarstvo, škropijo tudi do 10-krat na dan v dobi rasti. Največ škropijo proti škr lupu. Organizirano imajo tudi tako antifuzikladijsko službo, tako kakor pri nas antiperonosporo. Treba je škropiti že, ko se brsti odpirajo, in škropiljenje redno ponavljati vsaka dva do štiri tedne, kar je odvisno od

времена. Škropimo lahko z bordojsko brozgo (galica in apno). Ker pa ta čisto liste malo ožje, je bolje škropiti z bakrenim apnom ali žvepleno-apneno brozgo. Zelo dobri so tudi pripravki dithan, zineb, orthocid, kaptan, dition, delan in maneb, toda ti ne delujejo najbolj učinkovito. Če škropimo v cvet, moramo to delati v jutranjih ali večernih urah, da ne oviramo čebel pri nabiranju medu in opravljanju.

Monolija je bolezen, ki nastopa na vseh vrstah sadnega drevja. Napada plodove, cvetje in vejice ter je povzročiteljica sadne gnilobe. Zunanji znak, da so pričeli plodovi gniti, so rjave lise, ki se hitro širijo. Prekrijejo se s sivimi ali rumenkastimi kupčki, razporejenimi v krogih. Plodovi odpadejo ali pa obvisijo na drevju in so leglo okužbe za prihodnje leto. Gnili plodovi lahko postanejo popolnoma črni, posebno pri jabolkah.

Boj z boleznijo še ni dovoljen, ker nastopa, kljub temu da redno škropimo, seveda ne v tolikšnem obsegu. Ker pridejo klice bolezni skozi rane v sadje ali vejice, se najbolje upremo boleznim tako, da zatiramo že opisano bolezen škr lup - zavijača, ki vrta sadje.

Živahen promet na tovarni postaji v Šmartnem ob Paki

Znano je, da ima Šmartno ob Paki eno najlepših postajnih poslopij na progi Celje-Dravograd. Znano pa je tudi, da je tu ena največjih tovarnih postaj na zgoraj omenjeni liniji. V letu 1967 je bilo na šmartski postaji naloženih 5.997 vagonov blaga, največ rezanega lesa iz Zgornje Savinjske doline, katerega obdela za izvoz in domačo uporabo moderno urejena žaga v Nazarjih. Precejšnje število vagonov pa se tu naloži tudi tufa, ki ga pridobivajo v kamnolomih v Gorenju.

Razloženih pa je bilo v tem letu tudi 040 vagonov raznega blaga, tako bukove hlodovine, ki prihaja za žage Nazarje iz Bosne in Hrvatske, nadalje moke, katera se vskladišči v Veležitarjevih skladiščih v

Šmartnem in potem razvozi po Saleški in Zgornji Savinjski dolini. Jasnó je, da tudi precej vagonov raznega gradbenega materiala, kakor cementa in opeke.

Poleg gornjega je prispelo na postajo tudi 2.191 komadov kovskega blaga, odpravljenih pa je bilo 2.330 komadov takega blaga. Razume se, da lahko prispe na en tovarni list tudi po več sto kilogramov ali več blaga.

Težko delo imajo delavci nakladači, ki morajo svoje delo opraviti v vsakem vremenu. K sreči je nakladalni prostor sedaj asfaltiran in jim ni treba več braditi po največjem blatu ali snegu, kakor so to morali še pred leti. Svoje plače si v resnici pošteno zaslužijo.

Z. K.

Goljufala je upokojenje

PRIKUPNO DEKLE SE JE PREDSTAVLJALO ZA USLUŽBENKO SOCIALNEGA ZAVAROVANJA IN GOLJUFALO LJUDI, ZLASTI UPOKOJENCE.

Greta Grejan, 23-letna drzna goljufka iz Družmirja pri Soštanju je organom UJV znan obraz. Dvakrat je bila že kaznovana zaradi goljufij. Prvič je odsedela eno leto, drugič pa dve leti. Komaj pa se je vrnila na prostost, je s svojim delom spet nadaljevala. Organi UJV Celja so jo kmalu zalotili na novem delu in jo pred nedavnim tudi prišli.

V zadnjih dveh mesecih, odkar je prišla iz zapora, je UJV Celje ugotovila 31 goljufij, ki jih je izvršila v Kranju, Mariboru, Ljubljani, Velenju in verjetno še drugod. Upravičeno domnevajo, da je Greta Grejan od novembra lanskega leta, ko je prišla iz zapora, izvršila še več goljufij. Zato UJV Celje poziva vse druge morebitne oškodovance, ki so naselili njenim obljubam, da to prijavijo takoj UJV v Celju ali najbližji postaji milice. Grejanova je srednje postave, prikupnega obraza in lepo oblečena.

Grejanova je goljufala po večini starejše ljudi in se predstavljala za uslužbenko komu-

nalnega zavoda za socialno zavarovanje. Ker je imela uglašen nastop, si je hitro pridobila med njimi zaupanje. Obljubljala je, da jim bo izposlovala poceni kurjavo in pri tem zahtevala od njih denar.

Grejanova je »službovala« tudi v velenjski občini. Postaja milice Velenje je znan naslednji primer. 12. decembra lanskega leta je v popoldanskem času prišla na stanovanje M. P. in se predstavila za uslužbenko komunalnega zavoda za socialno zavarovanje. Povedala je, da pozna njene družinske razmere in po svoji službeni dolžnosti pomaga družinam, ki imajo slab gnetni položaj. Če M. P. želi ji bo izposlovala poceni kurjavo. Domenili sta se in Grejanova je zahtevala 50 N-din. Tri dni kasneje je spet prišla in zagotavljala, da pomaga družinam pri popravilu hiš in obnovi stanovanj. Obljubila je, da bo poceni priskrbelo lažno opeko. Za uslugo pa je zahtevala 140 N-din.

Drzna mlada goljufka spet sedi v zaporu in čaka na kaznen.

LUKNJE NA CESTI SO BILE VZROK USODNE NESREČE

Ne moremo mimo resnega opozorila voznikom, da so skoraj vse ceste močno poškodovane in zahtevajo previdno in počasno vožnjo. Zadnji čas je bilo precej prometnih nesreč, ker vozniki niso dovolj upoštevali slabo cestišče.

Tudi zadnja prometna nesreča na našem območju, ki je zahtevala življenje, se je pripetila zaradi lukenj na cestišču, nastalih zaradi zmrzlin. 15. februarja okoli 12.50 je na cesti drugega reda v Bevčah pri Velenju izgubil življenje 30-

Prometna nesreča s smrtnim izidom, v Bevčah pri Velenju, opozarja voznike, da so cestišča slaba, zato naj vozijo počasi

letni IVAN VIDENŠEK iz Velenja. Iz celijske smeri je pripeljal tovornjak s prikolico MB 78-03. Tega je vozil Mihael Ferik iz Mežice. Na nepreglednem ovinku se je hotel izogniti večji jami na desni strani in je zavil nekoliko v levo. Hkrati je močno zavrl, tako da je prikolico zaneslo v levo. Iz velenjske smeri pa je tedaj pripeljal na mopedu Ivan Videnšek. Tudi ta se je hotel izogniti večji jami na svoji desni strani cestišča. Zavil je z mopedom nekoliko v levo in je pri tem levo kolo prikolice zadelo vanj. Po glavi pa ga je treščil tudi nosilec prikolice. Ivan Videnšek je takoj po nesreči umrl.

● Na našem območju pa so se zadnji čas pripetile tudi druge prometne nesreče. V soboto, 27. januarja ob 13.25 sta v Ložnici pri Velenju trčila avtobus CE 68-40, ki ga je upravljal IVAN MAROLT in osebni avtomobil CE 38-11, ki ga je vozil JOŽE VUCINA iz Soštanja. Nesreča se je pripetila zaradi zasnežene in slabo posute ceste. — Na križišču Šaleške in Kidričeve ceste pa sta v nedeljo, 28. januarja trčila osebni avtomobil CE 174-29, ki ga je vozil VLADIMIR VIDENŠEK in Izletnikov avtobus CE 11-51, katerega je upravljal JANKO VIHAR. Voznik osebnega avtomobila je nepravilno zavil v križišče in trčil v avtobus. — BENO KIRBIŠ pa je 1. februarja ob 7.30 s svojim osebnim avtomobilom MB 231-58 zavil v desno in ga je na poledeneli cesti zaneslo v tovornjak CE 198-25, ki ga je vozil IVAN KRICEJ. Nesreča se je pripetila v križišču Kidričeve in Jenkove ceste v Velenju. — V nedeljo, 4. februarja ob 14. uri sta v Skornem pri Soštanju trčila osebna avtomobila, ki sta jih vozila MARJAN MLAČ in EMICA MEH. Voznica osebnega avtomobila CE 89-07 Emica Meh je zavirala na poledeneli cesti in je vozilo zaradi tega zaneslo v nasproti vozeči avtomobil. Škode je za okoli 2.500 N-din.

CENIK o najvišjih tarifah za dimnikarske usluge še ni v veljavi

V drugi številki Saleškega rudarja dne 1. 2. 1967 smo objavili cenik o najvišji tarifi za dimnikarske usluge dimnikarskega podjetja Prevalje, ki je bil sestavljen po sporazumu Republiške gospodarske zbornice SRS o enotnih cenah za dimnikarske storitve.

Dimnikarsko podjetje Prevalje je ta cenik poslalo Skupščini občine Velenje — službi za kontrolo cen, v potrditev. V tem času pa je Zavod za cene SRS v Ljubljani dal svoje mnenje, da ni mogoče predpisati enotnih cen za dimnikarske storitve za celo republiko, ker so pogoji dela te službe v vsaki občini različni. Zato cenik, ki je bil objavljen še ni potrjen. Je le predlog za sestavo novega cenika. Dimnikarsko podjetje Prevalje še ni zaračunavalo po tem ceniku. V veljavi je še vedno cenik iz leta 1965, potrjen od Zavoda za cene v Celju dne 17. 9. 1965, objavljen pa je bil v Saleškem rudarju v letu 1966.

Prosimo občane, da vzamejo to spremembo na znanje.

Iz pisarne oddelka za upravno politične zadeve Sob Velenje

V odstavku

SMARTNO OB PAKI (zk) — Člani Zveze borcev so pred nedavnim pregledali delo svojega odbora za preteklo leto. Menili so, da je odbor svoje delo v redu opravil. Ta je reševal gmetne, stanovanjske in druge probleme. Med letom si je Zveza borcev nabavila prapor ter ga v juliju slovesno razvila. Uredili so tudi spomeniško varstvo tako, da so tukajšnja podjetja in kmetijska zadruga prevzeli v oskrbo posamezne spomenike. Menili so tudi, da bi bilo potrebno pokojniški zakon urediti, da bi borci dosegli pokojnino v 55. letu starosti po 35 letih službene dobe, kajti precej je borcev, ki so vsled naporov v NOB postali za težje delo nesposobni. Če pa s težavo dobe lažje delovno mesto, dobijo potem tudi nižji zaslužek, kar pa ni pravilno. Zveza borcev v Smartnem ob Paki šteje sedaj 165 članov.

— (ts) Prosvetno društvo Jože Letonje-Kmet je priredilo v počastitev slovenskega kulturnega praznika Prešernovo proslavo. Na prireditvi je prvič nastopil tudi moški pevski zbor pod vodstvom tovariša Klančnika. Pevci so bili prisrčno sprejeti.

— (ts) V začetku tega meseca so imeli taborniki izredni občni zbor. Sprejeti so nova pravila taborniške organizacije in spreminili njeno ime. Njihova enota se bo imenovala taborniški odred Hudi potok.

— (ts) Namizno teniška sekcija TVD Partizan je priredila v nedeljo 11. februarja dvoboj med domačini in mladinci iz Pesja. Zmagali so Smarčani z rezultatom 6:3. Igralki namizno teniške sekcije Podgorškova in Svetnikova sta se uvrstili v II. kolo slovenske namizno teniške lige.

SOSTANJ — (mv) — Na zadnjem običnem zboru krajevne organizacije ZB NOV Soštanj so izvolili novo vodstvo. Predsednik je Lazo Zrnič, njegov namestnik Franc Grebenšek, tajnik Miloš Volč; blagajničarka Mara Kampjuz in praporščak Viktor Cepelnik. Člani ZB so tudi sklenili, da bi nekatere ulice imenovali po soštanjskih revolucionarjih. Prav tako naj dobijo ime po domačih narodnih herojih obe osnovni šoli.

— V četrtek, 15. februarja so bile v usnjarni nadomestne volitve odbornika za občinski zbor delovnih skupnosti. Na odborniško mesto, ki ga je zapustil Vokoslav Valentincič, so izvolili Franca Stropnika.

— V Napotnikovi galeriji so v počastitev slovenskega kulturnega praznika odprli razstavo slikarških del 80-letnega mojstra Janeza Mežana iz Ptuja.

VELENJE — Planinsko društvo bo 24. in 25. februarja priredilo pohod po poteh XIV. divizije od Paskega Korjaka do Graške gore. Pohoda se bodo poleg planincev udeležili predvsem mladinci gimnazije in rudarskega šolskega centra. Z njimi pa bodo odšli tudi preživeli borci NOB.

— Zaenkrat je oddelku za finance pri občinski skupščini prijavilo davek za odmero prispevka iz skupnega dohodka 481 občanov, ki so lani presegli 20.000 novih dinarjev čistega dohodka. Največji priložniški dohodek znaša 55 tisoč, ki ga je prijavil zdravstveni delavec. Lani je bilo v naši občini okoli 390 občanov, ki so zaslužili več kot 20 tisoč dinarjev. Ker po mnenju oddelka za finance vsi občani še niso vložili prijave za odmero prispevka iz skupnega dohodka (prijave bodo sprejemali še do konca marca) bo letos to število nekoliko večje.

— Prejšnji teden so imeli člani komisije za verska vprašanja sejo. Nanjo so povabili tudi duhovnike iz velenjske občine. Pogovarjali so se predvsem o odnosih in dejavnosti cerkve na našem področju. Izrazili so potrebo, da bi se tudi v bodoče večkrat sestali in sproti usklajevali dejavnost cerkve z veljavnimi zakonskimi določili.

S SEKIRO STRAHUJE DOMAČE

23-letni F. Toplak iz Silove se bo moral zagovarjati pred sodiščem, ker je že večkrat na dokaj čuden način hotel ustrahovati svoje domače. Večkrat se vrne z dela, zaposlen je v tovarni gospodinjstke opreme, nekoliko vinjen. Takrat je najboljše, da se domači odstranijo.

Pred časom je prišel domov v vinjenem stanju. Po hiši je začel razgrajati, svojo mlado ženo pa pretepati. Zena starša sta morala zbežati pred njegovo brutalnostjo. Končno je tudi ženi uspelo zbežati. Doma pa je pustila 4 mesece starega dojenčka. Toplak se še ni umiril, sprijazniti pa se tudi ni

hotel z dejstvom, da je ostal sam v hiši. Odločil se je za nerazumljivo dejanje. Vzel je svojega majhnega otroka in ga odnesel pred hišo. Kričal je nad ženo in ji grozil, da bo morda neboljenčka vrgel po bregu, če se ona ne bo vrnila. Zena se je strahoma približala, njen mož pa je vzel sekiro in jo hotel ubiti.

Ko so v Silovo prišli uslužbenci velenjske postaje milice, je Toplak ležal v postelji. Ker je bil še vedno nevaren za okolico, so ga odpeljali s seboj in nekaj časa pridržali v prostoru za pridrževanje vinjenih oseb, da se je iztreznil.

IZGUBO BOMO NADOMESTILI Z IZREDNIM PRISPEVKOM

V komunalni skupnosti socialnega zavarovanja delavcev Ravne na Koroškem je v letu 1967 nastal primanjkljaj v višini 366.202.795 starih dinarjev. Ta primanjkljaj v posameznih občinah znaša v Dravogradu 6.420.070, v Radljah ob Dravi 22.109.551, v Ravnah na Koroškem 14.201.501 in Slovenj Gradcu 75.861.396 starih dinarjev, v Velenju pa kar 247.610.237 starih dinarjev. Sklad zdravstvenega zavarovanja nima rezerv, da bi se iz njih pokrili nastali primanjkljaj in bo zaradi tega potrebno ta primanjkljaj kriti z izrednim prispevkom samih zavarovancev. Po sklepu Skupščine komunalne skupnosti socialnega zavarovanja Ravne na Koroškem z dne 16. 2. 1968 bodo zavarovanci iz posameznih občin plačali izredni prispevek po teh-le stopnjah:

Dravograd	0,41
Radlje ob Dravi	0,81
Ravne na Koroškem	0,19
Slovenj Gradec	2,35
Velenje	2,79

Osnova za plačevanje izrednega prispevka za zavarovance v delovnem razmerju je njihov čist osebni dohodek. Organizacije, pri katerih so zavarovanci v delovnem razmerju, lahko sklenejo, da bodo delno prispevale k kritju izrednega prispevka, vendar ne smejo prispevati več kot 50 %. Ta prispevek organizacije plačujejo iz sredstev za osebne dohodke ali iz sredstev skupne porabe.

Izredni prispevek za kritje primanjkljaja se bo plačeval od 1. marca 1968 dalje, vse do pokritja celotnega primanjkljaja v posamezni občini.

Razpisna komisija sveta delovne skupnosti upravnih organov Skupščine občine Velenje

RAZPISUJE
pristo delovno mesto

referenta za kmetijstvo in gozdarstvo ter kmetijsko inšpekcijo

Poleg pogojev iz 23. člena zakona o samoupravljanju delovnih ljudi v upravnih organih v SR Sloveniji mora kandidat za to mesto izpolnjevati še naslednje pogoje:

- končano II. stopnjo agronomske fakultete;
- 3 leta delovnih izkušenj;
- strokovni izpit.

Osebni dohodek je določen s pravilnikom o delitvi dohodka v upravi Skupščine občine Velenje. Poskusno delo traja 3 mesece.

Stanovanje ni na razpolago.

Rok za prijavo je 15 dni po objavi tega razpisa. Kandidati naj priložijo k prijavi kratek življenjepis z navedbo dosedanjih zaposlitev in prepis diplome.

Hotel PAKA VELENJE

- Mednarodni barski program
- Strip-teas Strip-teas
- Vsak dan razen ponedeljka

DOPIŠUJTE V NAŠ LIST!

tudi vas jezi...?

...če v stanovanju vonjate jedi, ki jih pravkar kuhate?

...če se mora vaš otrok igrati na slabem zraku?

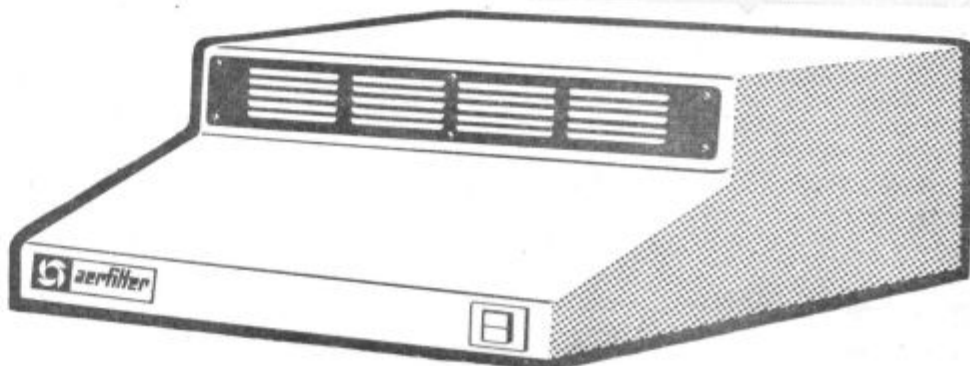
...če se vam oblačila navzamejo vonja po jedeh in ste v zadregi pred gosti?

...če je vaše vsakodnevno delovno okolje polno pare, dima in neprijetnega vonja, pohištvo pa vlažno in mastno?

Rešitev je tu! V tujini, kjer izdelek že nekaj časa s pridom uporabljajo, so mu nadeli ime »čarovnik v kuhinji«. K nam prinaša to korist CHROM METAL iz Velenja. Imenuje se

NEVSEČNOSTI JE KONEC
— »AERFILTER«
BO STORIL SVOJE!

CHROM METAL-VELENJE

Vaš obveščevalec

ŠALEŠKI RUDAR